ПРОМІНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Ч. 9 ВЕРЕСЕНЬ 1992

No. 9 SEPTEMBER 1992

ПРОМІНЬ

Ч. 9 ВЕРЕСЕНЬ РІК XXXIII

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць

Редактор — Олена Гринь
Редактор англомовної частини —
Маруся Тарнавецька-Зурек
Адміністратор — Наталя Макаренко

PROMIN
842 Main Street
Winnipeg, Man. Canada
R2W 3N8

Річна передплата в Канаді $17.00
Передплата до інших країн $20.00
Одне число ..... $ 2.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли.

PROMIN

VOL. XXXIII SEPTEMBER No. 9

Published by
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
Monthly

Editor — Olena Hryn
English Editor —
Marusia Tarnawecka-Zurek
Administrator — Natalia Makarenko

PROMIN
842 Main Street
Winnipeg, Man. Canada
R2W 3N8

Subscription in Canada $17.00
Other countries $20.00
Single copy ..... $ 2.00

The editors reserve the right to edit submitted materials.

Publication Mail
Registration No. 1925
International standard Serial number
ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ЗМІСТ

Олена Гринь — Союз Українок і ми 1
Г. Мельник-Марко — Важливі питання 2
Повідомлення УВАН 3
Провінцій з'їзд СУС Манітоби 3
Володимир Марко
— Відзначемо ще один ювілей 3
Юхим Красноштан
— Виставка сучасних мистців України 4
Таня Гук — Київська метаморфоза 6
Конґрес СФУЖО 7
Окружний з'їзд СУК, Томсон, Ман. 7
Провінційний з'їзд Британської Колюмбії 7
Відновлюється Києво-Могилянська Академія .. 8
Симпозіум східної екзекутиви СУК 9
Вісті з онтарійського Лондону 10
Т. Шевченко — Доля 10
Відділ Союзу Українок Канади „Барвінок" 11
50-літній ювілей Петра і Анни Горбай 12
Закінчення школи в громаді
св. Івана Хрестителя, Роблин, Ман. 13
Ця сильна слабка половина 14
Відділ СУК ім. кн. Ольги, Вернон, Б.К. 25
65-літній ювілей СУК, відділ
„Доньки України", Монтреаль, Квебек 26
Нашим дітям 27
Квіти незабутнім 28
Бл. п. Софія Новак 30
Бл. п. Стефанія Григоряк 31
Вишивка 32

CONTENTS

Honouring our Pioneering Members:
Nellie Stratychuk, Anne Cymbalisty,
Anna Doroshenko, Anna Humeniuk 15
Lena Gulutsan — *The Phantom at the Wedding* ... 18
Current Affairs: Helen Raycheba —
There Can Be Life after Abuse 19
Helen Raycheba Receives Two Awards 21
Health: Ollia Waverick —
High Blood Pressure Kills 22
Promin Press Fund 33

На першій сторінці обкладинки — *Ранок. Початок учбового тисяча дев'ятьсот щасливого року. (Канюка)* „Соняшник" 1958 р.

СОЮЗ УКРАЇНОК І МИ

В журналі за минулий місяць („Промінь" 7-8) ми читали редакційну пані Галини Мельник-Марко „Ми і Союз Українок Канади". В статті перелічені всі досягнення на полі культурного життя, починаючи від часу заснування Союзу Українок Канади (1926-ий рік) і до сьогоднішнього дня.

Журнал „Промінь" почав виходити 1960-го року. Редакційна пані Наталії Когуської, редакторки журналу, — „Наші завдання". Коли я прийняла редакторство також написала редакційну „Наші завдання", в якій майже переповіла завдання, подані в першому числі журналу 1960-го року і тим підкреслила, що наші завдання ті самі, що були взяті на початку заснування Союзу Українок Канади.

Але, сьогоднішний день відмінний від дня заснування Союзу Українок Канади і відмінний від часу заснування нашого журналу „Промінь".

Наступили корінні зміни на нашій батьківщині Україні. Створилася Українська Держава. Українські жінки почали гуртуватися навколо Союзу Українок та навколо Жіночої громади Руху. В „Культурі і житті" Ол. Чекмишев дав такий заголовок свого інтерв'ю з представницями Жіночої громади Руху: „НАЦІЮ ВІДРОДИТЬ ЖІНКА!".

Як бачимо, великі надії покладаються на жіноцтво. Звичайно, завдання жінок України відмінні від наших, бо як сказано попередньо, відмінні часи, відмінні умови праці. І наші завдання мусять частково змінитися.

Та повернемось до самої назви „Союзу Українок". Ця назва веде свій початок від створеного Союзу Українок в Україні в 1917-му році, коли визначні діячки жіночого руху організувались в Товариство Союзу Українок. Цю назву прийняли ми, цю назву прийняло жіноцтво США, назвавши свою організацію Союзом Українок Америки. Назву „Союзу Українок" прийняло жіноцтво і в інших країнах.

Одне спільне завдання для всіх Союзів Українок і всіх Жіночих Товариств — це дбати про українську родину (пам'ятаймо гасло: Родина є основою держави!), дбати про українську культуру.

Ми, Союз Українок Канади, можемо гордитись своїми досягненнями за 65 років: зберегли українську родину, виховали в українському дусі молодь, зберегли несплямованою нашу історію, інформували наших співгромадян про Україну. І українці в Україні вдячні нам за це все.

Тепер повернемось до наших завдань. Весь напрямок нашої діяльности був спрямований на те, щоб освідомити світ про Україну, яка одного щасливого року мала б стати Українською Незалежною Державою.

Бог почув наші молитви „дав нам розуму частинку", щоб ми створили свою Українську Незалежну Державу. Перед усіма українцями, сущими в Україні і поза Україною, стоїть ще велике випробовування — ЗАКРІПИТИ ЗАСНОВАНУ ДЕРЖАВУ.

Це завдання стоїть і перед нами, і наша діяльність мусить бути спрямована в цьому напрямку.

Ми мусимо переглянути наші постанови і завдання. Ми мусимо поставити і вирішити кілька питань:

1. Яке наше відношення до Союзу Українок України і до другої жіночої організації в Україні — Жіночої громади Руху?

2. Яке наше відношення до СФУЖО (Світової Федерації Українських Жіночих Організацій)?

На основі цих рішень ми будемо плянувати нашу працю на майбутнє.

Не зважаючи на різнобіжності історичного характеру з СФУЖО і на відмінності нашої праці з Союзом Українок України, ми всі працюємо для скріплення нашої батьківщини, для УТВЕРДЖЕННЯ ЖІНОЦТВА В УСІХ ДІЛЯНКАХ ЖИТТЯ.

Нам потрібно подбати про видання нових підручників для українських шкіл в Україні (а такі підручники вже підготовляються), нам треба допомогти зберегти культурні пам'ятки України, допомогти сиротинцям, потерпілим від радіяції.

НАЦІЮ ВІДРОДИТЬ ЖІНКА! БО МИ Є СИЛЬНА СЛАБКА ПОЛОВИНА В РОДИНІ!

О. Г.

ВАЖЛИВІ ПИТАННЯ!

Нераз мимоволі насувається нам питання, яка причина чи які причини спричинюють нинішню ситуацію, що молодь наша не гуртується біля наших церков і громад?

Друге питання: чому молоді батьки не шанують свою рідну удідичену мову і не передають її своїм дітям?

Ми всі знаємо, що мова є обличчям народу, що Українська мова здобула собі повне право існування в Канаді, що її вчать в канадських університетах і в середніх школах на заході Канади.

Крім цього, наші церковні і світські організації провадять Рідні Школи і курси українознавства. Сьогодні, ми маємо першої кляси педагогів і знамениту діточу літературу та підручники.

Наші перші піонери, мимо своєї тяжкої фізичної роботи, вспіли створити в Канаді могутню церковну організацію. Побудували народні доми, читальні, музеї, бібліотеки, і розвинули українську пресу. Друга і третя еміґрація були стимулом заснування кредитових спілок та кооператив.

Наші поселенці принесли безпосередньо з рідних земель українське серце і українську душу, щоб тут розвивати і вирощувати ті культурні багацтва, що ворог на рідних землях забороняв і нищив. Цю місію вони виконували в міру своїх духових і матеріяльних спроможностей. Батьки подбали, щоб їхні діти були гідними спадкоємцями своїх батьків і дідів та скористали з тих великих благ у Канаді.

Сьогодні, коли тягар громадьскої праці переходить в руки молодшої ґенерації, насувається ПИТАННЯ, ЧИ БАТЬКИ ПЕРЕДАЛИ СВОЇМ ДІТЯМ НАЦІОНАЛЬНУ ТА РЕЛІГІЙНУ СВІДОМІСТЬ, щоб успішно вести далі наложені на них обов'язки???

Чи ці діти будуть дотримувати удідичені звичаї і традиції? Чи вони українське серце і українську душу передадуть і СВОЇМ ДІТЯМ? Чи ж не найвищим завданням українських батьків є уселити в душу своїх дітей почуття любови до рідного коріння? Нехай історія не осуджує батьків, виховників і організації, що спільно не подбали про виховання молодого покоління. Нехай наші діти разом з батьками радіють воскреслою Україною і з гордістю і знанням рідної мови відвідують своїх предків в Україні і радіють своєю спадщиною, коли побачать красу рідного краю батьків своїх.

Ці питання нехай будуть поштовхом до дальшої праці з молоддю. Найбільш корисним буде, коли запросимо молодь до участи в дискусіях, щоб осягнути корисний результат.

Подбаймо, щоб наша молодь брала живу участь у розбудові вільної незалежної й самостійної української держави, а в Канаді нехай вона вирощує свідоме покоління українського суспільства.

Хай воно росте і розвивається під дбайливим доглядом СВІДОМИХ батьків. Бо де є добра воля, там є певний успіх! Нема у світі труднощів, які неможливо подолати. Переборім же і наші труднощі спільними зусиллями.

Господь Бог нам допоможе!

Галина Мельник-Марко

ПОВІДОМЛЕННЯ УВАН
ВІННІПЕҐ.

В цьому році УВАН (Українська Вільна Академія Наук) в Канаді очолив проф. Михайло Тарновецький, секретарство обняв проф. Ярослав Розумний.

УВАН має три відділи: гуманістичний (проф. Іраїда Тарновецька), історичний (проф. Олег Ґерус) і математичний (проф. Остап Гавалешка). Відповідальною за бібліотеку залишилась Оленка Неґрич, з за архів мґр. Софійка Качор, фінансовий секретар Андрій Качор. Заступниками президента вибрані: о. д-р Баран, д-р Борислав Білаш і д-р Юрій Книш.

До головної управи увійшло п'ять членів: д-р Петро Воробій, д-р Михайло Марунчак, д-р Петро Потічний, д-р Орест Цап, д-р Юрій Чучман. Контрольна комісія: о. д-р Леонід Ярмусь (голова), д-р Леонід Молодожанин, о. проф. О. Кравченко.

УВАН начисляє 44 дійсних членів, 16 членів кореспондентів та 6 членів співробітників.

Інформацію подав М. Ґ-ор.

ПРОВІНЦІЙНИЙ З'ЇЗД СУС МАНІТОБИ
ВІННІПЕҐ, МАН.

Провінційний з'їзд Союзу Українок Канади відбудеться 25-го — 26-го вересня разом з іншими організаціями СУС. Докладну програму з'їзду читайте в „Українському Голосі".

Провінційна Управа СУК

ВІДЗНАЧИМО ЩЕ ОДИН ЮВІЛЕЙ

Українське суспільство в Канаді вже другий рік займається підготовкою імпрез, щоб належно відзначити **100-річчя Поселення Українців у Канаді.**

Майже кожна організація чи громада на підсумках своєї праці підготовляє якусь імпрезу, або старається передати свій проєкт Краєвому Комітетові для відзначення 100-річчя Поселення Українців у Канаді, щоб тільки бути учасником цього небуденного 100-річного Ювілею.

Союз Українок Канади, одна з перших і найчисленніших краєвих жіночих організацій в Канаді, якої родовід членства походить переважно із Західно-українських земель, уже в 1920-тих роках присвятив багато уваги плеканню й пропаґуванню українських народних вишивок та інших творів народного рукоділля.

В книзі „Чверть століття на громадській ниві" Г. Когуської подано, що на другому з'їзді Союзу Українок Канади в Саскатуні, 1927 року краєва голова Савеля Стечишин мала доповідь про вишивки, в якій палко закликала пропаґувати найкращі зразки наших вишивок між канадцями англосаксонського світу, бо люди не ознайомлені з українцями і вважають наші вироби російськими. У тих роках вже був при університеті малий музей піонерських експонатів, між якими були українські речі, але названі „Австріян". у своїй доповіді Савеля Стечишин звернула увагу, що таку помилку треба направити і зібрати кращі речі до музею. Цю ділянку праці в музеї взяв на себе Союз Українок Канади. Вже тоді показалася потреба на власний музей, а праця при університетському музеї послужила практичною лекцією, як братися до започаткування музею.

Дальше в книзі „Чверть століття" читаємо: „Великі виставки українського народного мистецтва, що їх влаштував Союз Українок в роках: 1928, 1929, 1930 і 1935, вимагали багато труду, зате сповнили велику місію.

Зокрема виставка 1935 року на многолюдному краєвому з'їзді в Саскатуні, якою займалася Дарія Янда, тодішня голова Централі, велика ентузіястка українського народного мистецтва і музею, була найбільша.

На тому з'їзді мала реферат С. Стечишин, який був дуже повчаючий і інтересний. Його тема: „Українське народне мистецтво", в якому вона сказала: „У нас повинен бути бодай народний музей в Канаді, досі цією справою мало хто цікавиться. Союз Українок бере на себе обов'язок придбати музейні збірки народних ручних виробів".

У своєму рефераті пані Стечишин підкреслила, що Союз Українок Канади бере на себе ініціятиву започаткування музею. Після з'їзду відбулося засідання новообраної управи яка складалася з таких осіб: **Савеля Стечишин, Дарія Янда, Галина Гнатишин, Анастасія Рурик, Анна Білак, Мрія Ткачук.** В тому засіданні приймала участь **Ганка Романчич.**

По короткій дискусії формальним внеском офіційно започатковано **Музей** і винесено постанову негайно повести ударну кампанію за придбання музейних речей (експонатів).

Офіційна дата початку Музею є 1936-ий рік. Це тільки, що ми подаємо за книгою „Чверть століття на громадській ниві". Тоді про цю подію обширно написав „Український Голос".

В журналі „Промінь" від липня 1980 року, читаємо: „Вже на ювілейнім з'їзді Союзу (1936) голова Союзу Українок Канади пані Савеля Стечишин сказала, — **„У нас повинен бути бодай один народний музей у Канаді".**

З повищого бачимо, що **Музей Союзу Українок Канади заснований 1936 року й саме тепер йому минає 56 років!**

Отже відзначимо цей Ювілей у 100-річчя Поселення Українців в Канаді, а при тому вшануймо тих, що дали почин заснуванню музею й тих, що своєю працею вдержують музей на високому рівні. Честь і слава Вам, членки Союзу Українок Канади.

Володимир Марко
„Український Голос"

Редакція „Променя" щиро вдячна пані Савелі Стечишин за труди, вкладені в працю Союзу Українок Канади, за її цінний вклад в заснування і розбудову Музею Союзу Українок Канади, за її чисельні виховні статті в журналі „Промінь".

Бажаємо доброго здоров'я на довгі роки!

Редакція.

ВИСТАВКА СУЧАСНИХ МИСТЦІВ УКРАЇНИ

(присвячена 100-літтю поселення українців в Канаді)

Едмонтон став містом любителів українського образотворчого мистецтва. Мистці діяспори і сьогоднішньої України знайшли в Едмонтоні своїх шанувальників, окрасили їхні доми сотнями своїх творів.

В днях 13-15 березня, 1992 року відбулася виставка 16 сучасних мистців України. Ця виставка це 66-ста організована Софією Скрипник. Відбулася в примішені едмонтонської пластової домівки — Пласт Ґалерії. Відкрив виставку професор Франко Сисин, діючий директор Канадського Інституту Українських Студій при Альбертському університеті. Підкреслив він, що ця виставка, названа „експрешен оф фрідом" та присвячена 100-літтю першопоселення українців у Канаді (дивись марки Пошти України, 15 копійок, 1991), була монументальна тим, що репрезентувала широкий діяпазон стилів, медії та велику кількість творів 16-тьох сучасних мистців України. Виставили свої твори Орест Криворучко, Олег Любківський, Олег Лесюк, Мирослав Откович, Володимир Патик, Михайло Попов, Тарас Полатайко, Ярема Полатайко, Богдан Потягайло, Роман Романишин, Микола Шимчук, Микола Шимоня, Богдан Сорока, Софія Шатківська, Олександер Ткаченко, та Карло Звіринський.

Чи не вперше це в історії української діяспори зуміла організаторка цієї виставки запізнати любителів українського мистецтва з так репрезентативною творчістю сьогоднішних мистців України. Зацікавилась виставкою небувала досі велика кількість молодшого покоління українців західної Канади. Едмонтонська виставка це одна зі серії виставок відродженого мистецтва України, заплянованого Софією Скрипник в західній Канаді.

РЕАЛІСТИЧНА І МОДЕРНА УКРАЇНА НА ПРЕРІЯХ КАНАДИ

ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

Придатність і неповторність цієї чудової виставки, мабуть, у тому, що її огляд можна починати з будь-якого кінця, чи з середини, або навіть з якогось закутку. Саме з закутку і я почав знайомитися з нею. Маю увагу привернув маленький непомітний гобеленчик чи килимок, на якому вмостилися лише три маківки справжнього чортополоху, звичайного бур'яну, який росте навіть там, де його й не посіяли. Словом, чортополох...Повіяло чимось рідним, теплим, мені здається, що я навіть відчув запах цього бур'яну. Підходили люди, зупинялись, роздивлялись, хвалили. А я стояв, як пень, біля килимка і привиджалися мені рідні українські поля, наші славнозвісні, вічно розбурхані, розбиті дороги, невпорядковані сільські вулиці. І на них, чортополох.

Дивлюся у каталог. Так і є „чортополох". Марта Лінинська. Ось і все. Цього явно недостатньо, щоб сказати щось про автора твору, який розтривожив мою душу, довів мене мало не до сліз.

Питаюся куратора, організатора виставки Софію Скрипник, хто ця дівчина, чи жінка, що має такі гарні золоті руки і такий високий злет фантазії, щоб у простому, буденному будити чудове почуття і подив?

Сміється...

...Марта Лінинська народилася і жила у Львові, закінчила училище прикладного мистецтва ім. Труша, працювала на фабриці. Тут познайомилась з гарним парубком Остапом Скрипником, який студіював у Львові. Вирішили побратися і буквально днями молоде подружжя прибуло до Канади, поселилися у Едмонтоні, очікує первістка. Ось і все про цю жіночку Марту. Вона — невістка пані Скрипник. Як би там не було, але, як кажуть, нашого полку прибуло. Звичайно, ця молода жіночка ще внесе свій вклад в українську культуру на американському континенті. Побажаємо ж їй щасливого прижиття у чудовій Канаді, гарних творчих злетів у мистецтві творення гобеленів.

А ми підемо далі і з допомогою люб'язної і гостинної пані Софії будемо знайомитися з мистецтвом, яке представлено сьогодні на цій гарній виставці, яка щойно відкрилася у Пластовій Домівці або арт-галереї.

Декілька слів про куратора цієї виставки. Цікава жінка Софія Скрипник — ентузіаст українського мистецтва, його пропагандист і організатор виставок. Досить сказати, що ця — 66-а на її рахунку. На всіх попередніх, як і на цій, виставляються твори лише українських мистців, в якій

країні вони б не мешкали, на якому б континенті не проживали. Таке кредо, такий критерій організатора виставок.

А тепер про саму виставку. Навіть недосвічений любитель мистецтва, а тут були в основному люди, які глибоко розбираються у живописі, так би мовити, цвіт української канадської інтелігенції (я сам нарахував п'ятьох професорів), помітив, що реалістичність і модерн прижилися по сусідству. І не заперечують, а лише підсилюють одне одного. А відвідувачі розділились на дві групи: кого приваблює реальне життя, зображене на полотнах, а кого — отой новий ручай у творчості художників — модерн. Хто з них правий, а хто — ні, важко сказати. Кому що подобається. І те, і інше — мистецтво, значить, гарне. Мені, приміром, цікаве й те, і інше.

Ось, наприклад, полотна художника О. Криворучка з Чернівців. Його твори „Ікарус", „Гетьман", „Козак Мамай", виготовлені мішаною технікою, та екслібріси привернули увагу багатьох відвідувачів. Дехто навіть вирішив їх придбати для своєї колекції.

Зовсім в іншій техніці створені полотна Олега Лубківського, члена Спілки художників України, теж з Буковини. Але його твори „Церква св. Михаїла", „Над містом" та інші захоплювали зір присутніх. Та це й не дивно. Його полотна представлені у Чернівецьких музеях, у приватних колекціях Канади, Франції, Великобританії, Німеччини, Ізраїлю, Польщі, Румунії.

Великий успіх припав на твори трьох самобутніх мистців Олега Лесика, мирослава Откoвича та Володимира Патика зі Львова, а також Михайла Попова із Харкова.

Дев'ять невеликих творів представив на виставку мистець із Закарпаття Микола Шимоня. І майже всі вони написані на мотиви поем „Катерина" Тараса Шевченка та „Лісової пісні" Лесі Українки. Микола ще зовсім молодий, у нього, як кажуть, ще все попереду. Будемо надіятись, що ще неодноразово зустрічатимемось з його творчістю у цьому привітному, доброзичливому Пластовому Будиночку.

Про всі мистецькі твори, що були представлені на цій, я б сказав, неповторній виставці, важко говорити. Їх треба самому бачити. Ось хоча б твори таких відомих авторів, як Олександер Ткаченко (Дніпропетровськ), Богдан Сорока (Львів), Тарас та Ярема Полатайки (Буковина), Богдан Потягайло, Софія Шаткіська, Роман Романішин із Львова та ін. Всі твори, виплекані умілими руками цих мистців, приваблювали своєю оригінальністю відвідувачів арт-галереї і ще захоплюватимуть українців, яким завжди мило і дорого невмируще мистецтво свого народу.

М. Откович — виряджала мати сина

Необхідно також сказати і те, що честь відкрити цю чудову виставку було предствлено директорові Канадського Інституту українських студій, вельмишановному професорові Френку Сисину.

Закінчуючи ці нотатки з виставки, свої враження від неї, хочеться побажати, щоб творчий, невгасимий дух її куратора Софії Скрипник і надалі не згасав, а ще більше розгорявся. Тоді ми матимемо ще неодноразово щастя побачити твори багатьох наших, українських мистців з усіх куточків нашої планети Земля, де нині живуть наші талановиті земляки.

Думаю, що висловлю думку багатьох, коли запропоную, щоб шановна пані Скрипник організувала виставку картин з приватних колекцій, які є у багатьох українських сім'ях Едмонтона. А то висять вони у домівках і мало людей має змогу їх побачити. В той час на виставці їх оглянуло б чимало наших співвітчизників. А втім, — це справа хазяйська, як кажуть у нас на Україні...

14 березня 1992 р.

Юхим Красноштан.
Едмонтон, Канада.

Таня Гук

КИЇВСЬКА МЕТАМОРФОЗА

Це трапилось 16. VI.1990 року. Тоді доля України прокинулася й почала ткати майбутнє для цього винищеного колоніяльним панування краю.

Над вечір я був дома й якраз читав книжку як раптом двері відчинилися й зайшла схвильована мама. Вона гукнула до мене „глянь у вікно, на вулиці йде стільки людей наче б то революція почалася?". Я скочив і глянув у вікно, яке виходить на Володимирську вулицю. Повз сіру будівлю КДБ ішов безконечний натовп народу із жовто-блакитними стягами та транспарантами. Я зараз-же пригадав собі, що в той день у парляменті мали обговорювати й голосувати закон про Суверенність України. Одягнувшись з поспіхом, я вискочив на вулицю. На дворі був теплий, привітний липневий день. Вся Володимирська вулиця була залита людьми й лунала від безупинних вигуків „незалежність!". Прапори розгойдувалися в людських руках мов сильний вітер колисав ними. Радісний настрій електризував усіх. Я приєднався до натовпу. Деякі таксі, що попали в гущу людей, старалися вибратися якось звідтілля. Всі вікна, що виходили на вулицю, були заповненні людьми, в більшости старшими, бо все що могло рухатися пішло на вулицю. Із вікон КДБ виглядали також якісь типи, добре вигодовані, але на їхніх лицях не видно було радости. У натовпі я помітив кілька знайомих облич з телевізору, як В. Чорновіл та ще декілька „рухівців". Біля сьогоднішнього „Будинку учителя", натовп зупинився. На ґранітній плиті біля входу піднявся Чорновіл і сказав коротку гарячу промову. Він сказав, що проголошення Суверенітету України, це визначна перемога, але це лиш перший крок до повної Незалежности України. Ще сказав, що там біля історичної будівлі Педагогічного Музею, де колись засідала Центральна Рада, ми повинні присягнути, що не покинемо нашої боротьби за нову вільну демократичну Україну. Слухаючи його мені стало соромно, я багато чув, що Центральна Рада засідала в Педагогічному Музею, але не подумав про те, що „Будинок учителя", як він тепер називається, відомий більше тим, що там завжди можна подивитися на американські відео, або якісь еротичні фільми, це й був той самий легендарний „Педагогічний Музей"! Після промови Чорновола натовп попрямував до пам'ятника Шевченку напроти мого університету. За пару хвилин всякий простір був заповнений людьми. Тут було чимало людей із сивими козацькими вусами і портретами Шевченка на грудях, були студенти, ріжні особи, жінки „рухівці" із своїми дзвінкими голосами та боєвою енергією. Були прості робітники, які випадково довідалися про новину й прийшли на це святе місце поділити свою радість з усіма іншими. Біля пам'ятника Шевченку виступили з короткими палкими промовами Чорновіл, Горинь, Драч та інші. Більшість з них стільки боролися і страждали за Україну незалежну й соборну! Після кожної промови люди скандували всі як один „незалежність!". Здалека може комусь і виглядало, що це звичайний мітінґ, до яких уже звикли кияни. Але в дійсности це було щось іншого, над усіма панував натхненний настрій, душевне об'єднання „радикалів" і „поміркованих". І я сам вперше в своєму житті перейнявся загальною радістю маси людей і скандував разом з усіма. Гарний липневий день перейшов поволі в ще кращий вечір. Вікові липи й каштани університетського парку наче відпромінювали з себе якесь таємниче зелене світло. Зібрання доходило до кінця. Кожний хто мав щось сказати передав свої емоції і почуття у натовп і той натовп став іншим ніж спочатку. Хтось піднявся біля пе'десталу пам'ятника й сказав, що зібрання закінчено. Але ніхто не спішив до дому.

Надія наче загіпнотизувала всіх. Із звичайного ніби мітінґу стало небувале свято. Люди поздоровляли себе взаємно. Що це була велика подія відчув і я. Хтось затягнув „Ой, у лузі червона калина". Всі підхопили. І я, хоч ще не знав тексту пісні, старанно й голосно виводив мелодію з усіма, особливо „а ми нашу славну Україну розвеселимо". Хоч від хвилювання щось давило мене в горлі, було мені так невимовно радісно, як наче досі ніколи! Радісно, від думки, що наша Україна дійсно славна й що ми її конче, обов'язково розвеселимо. Мене гріло біля серця, що ці всі присутні довкола розмовляли українською мовою — мовою, якої майже не чути в Києві... Мені здавалося, що якась частина моєї душі, яка мені досі бракувала, повернулася до мене і я став тим, ким би я мав бути з народження — українцем! Думаю, що подібної метаморфози зазнало чимало людей, що були довкола. Цим можна пояснити такі чуда, які слідували за днем проголошення суверенітету. Після 16. VII. прийшло

проголошення Незалежности на 24. VIII. 1991 р. й референдум українського населення з 1. XII. того ж року, коли більш як 90% мешканців голосували за Українську Державу!

Люди співали одну пісню за другою. Потім хтось закликав піти до площі Жовтневої Революції, яку перед кількома хвилинами один депутат запропонував перейменувати на Майдан Незалежности. Ми всі пішли вниз по бульвару Шевченка до Хрещатика. Там з кав'ярень виходили молоді люди, які із здивуванням дивилися на наш великий натовп у великім душевнім піднесенні. Люди зупинилися біля Київради. Знову промови й скандування, а через кілька день було піднесено біля Київради жовто-блакитний прапор, біля тоді ще червоно-синім стягом комуністів, який ще якийсь час залишився панувати. На Майдані Незалежности люди стали ділитися на групи, ставали в коло й співали. Всі були бадьорі й веселі, кудись зникла пригнобленість та наша специфічна ніяковість. Напроти мене стояла добре одягнена жінка, по вимові емігрантка. „Із Канади" хтось сказав. Ця молода жінка співала з усіма й витирала сльози радости та зворушення.

Не знаю коли стемніло. Була вже 11 година вечора. Я метнувся додому, щоб розказати про все батькам, хоч люди все стояли й не спішили розходитися. Із привулку Шевченка я ще раз оглянувся і подумав як швидко змінилася центральна площа Києва. Вона раптом перетворилася з площі Жовтневої Революції на Майдан Незалежности, бо на ній стояли вже люди, які стали незалежними хоч спочатку на один вечір.

По дорозі я зустрів давнього знайомого однокласника, якого я чимало часу не бачив. Знав тільки, що він поступив до військового училища. Після привіту він спитав „як буде з українською армією?". Я нічого не знав бо тільки цього вечора прокинувся.

Коли я прибіг додому, почав з порога розказувати батькам про події вечора. Я захлипувався від емоцій. Батьки були дуже здивовані — я розмовляв по українськи. Такого досі не було! З того вечора в нашій сім'ї як мабуть і в багатьох інших розмовляється тільки по українськи!

Кельн, 29. VI. 1992

КОНҐРЕС СФУЖО

Ми є, були і будем ми, й вітчина наша з нами!
(Іван Багряний)

В днях 29-го жовтня — 1-го листопада в Торонто в Роял Йорк готелі відбудеться VI-ий Конґрес СФУЖО (Світової Федерації Українських Жіночих Організацій).

Голова СФУЖО д-р Марія Квітковська 7-11 червня 1992 р. репрезентувала СФУЖО на 101-ій Конвенції Жіночих Клюбів в Індіяні, де брало участь понад 1,000 делеґаток з усіх штатів Америки.

Дуже величавим був міжнародній бенкет. Делеґатки з далеких і близьких сторін світу були одягнені в народні строї. Кожна голова делеґації мала слово. Голова СФУЖО поділилась з присутніми радісною подією в українському житті — проголошенням Української самостійної держави та звернула увагу присутніх на труднощі, які стоять перед молодою державою. Голова новообраної управи на 1992-1994 рік, пані Анн Голланд, прийняла запрошення на VI-ий Конґрес СФУЖО.

На святковому прийнятті для першого українського посла України в Канаді Левка Лук'яненка та його дружини Надії д-р Марія Квітковська запросила шановного посла Лук'яненка і його дружину прибути на VI-ий Конґрес СФУЖО.

На прийнятті була присутня і перша заступниця голови СФУЖО Оксана Соколик.

На Конґресі СФУЖО буде присутня офіційна делеґатка незалежної України — голова Союзу Українок України, пані Атена Пашко, яка виголосить доповідь і візьми участь у нарадах.

Пресове звідомлення СФУЖО

Членки Союзу Українок Канади кожного разу є гостями Конґресу СФУЖО. В цьому році теж запрошені на VI-ий Конґрес СФУЖО.

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД СУК
ТОМСОН, МАН.

13-го вересня відбудеться окружний з'їзд в Томсон. Відділ Союзу Українок Канади м. Томсон святкуватиме своє 20-ліття, запрошує членок і гостей чисельно прибути на це свято.

Манітобська Провінційна Управа

ВІДНОВЛЮЄТЬСЯ КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ

КИЇВ, УКРАЇНА.

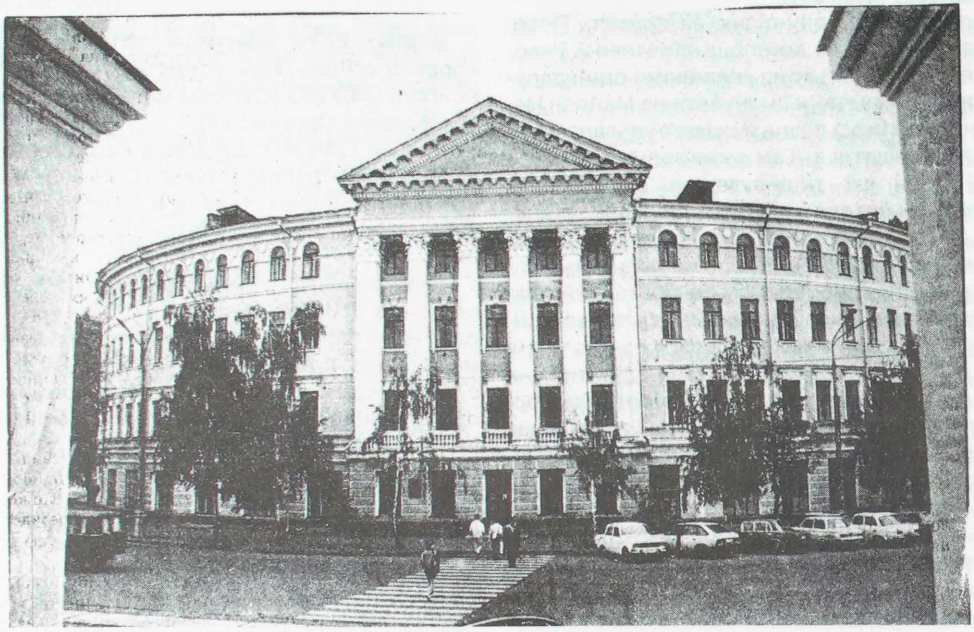

Відкриття вищого навчального закладу — Києво-Могилянської Академії відбулося в приміщенні староакадемічного корпусу на Подолі 16-го жовтня 1991 року.

На церемонії були присутні Леонід Кравчук — Голова Верховної Ради України, Міністер культури — Лариса Хоролець, багато відомих діячів культури та мистецтва.

Першим мав слово віце-президент Академії В'ячеслав Брюховецький. Він заявив, що Києво-Могилянська Академія є перша в Україні недержавна установа в системі освіти, яка запрошуватиме викладати в Академію не тільки відомих українських професорів, а й закордонних. Пропонуються три факультети: гуманітарний, природничий та суспільних наук. Виклади вестимуться українською та англійською мовою. До Академії прийматимуться особи, що закінчили два курси вищої школи.

Всі доповіді на відкритті були переплетені гіркими спогадами минулого, підкреслювалось бажання відновити Дух славної Академії, колись — світоча європейської культури. Для цього потрібно закласти давні українські традиції і прикласти багато праці, щоб не осоромити гордого звання Києво-Могилянської Академії.

Києво-Могилянська Академія здобула світову славу з допомогою цілого українського народу через Братства і сподівається на допомогу добродійних установ і окремих осіб.

Академія стоїть перед великими труднощами: реставрацією будинку Києво-Могилянської Академії і цілковитим утриманням такого роду закладу.

На відкритті Академії Голова Верховної Ради, Леонід Кравчук, виділив із свого особистого благодійного фонду 300 тисяч рублів на потреби Академії. Кабінет міністрів виділив від себе 500 тисяч рублів. Керуючий приватним підприємством „Крим-континенталь" Юрій Колесников подарував 10 мільйонів рублів на потреби Академії.

Дбати про допомогу Києво-Могилянської Академії повинні і ми. Як читаємо в звіті відділу Союзу Українок ім. кн. Ольги (Торонто) відділ вислав $1000,00 на цю ціль.

Одним словом, перед Академією стоять ще великі труднощі. Але ж у цій благородній справі з нами Бог, а за Божою поміччю і ці труднощі ми таки подолаємо!

О. Г.

ГРОМАДСЬКА ХРОНІКА

СИМПОЗІУМ СХІДНЬОЇ ЕКЗЕКУТИВИ СУК
ЧАТАМ, ОНТ.

Симпозіум відбувся 26-го березня 1992 р. в залі при церкві Св. Івана Хрестителя, в Чатам, Онтаріо.

Коротеньким привітанням та інформацією про останні події в Україні, симпозіум відкрила голова Східньої Екзекутиви, пані Стефанія Шпитковська. Після молитви, яку провів голова Централі Т.У.С. п. Дмитро Шпитковський, однохвилинною мовчанкою вшанували пам'ять всіх членок Союзу Українок, які відійшли у вічність.

Після цього, привітала делегаток, гостей та всіх присутніх, від місцевого відділу Чатам, пані М. Петрусенко.

Перед тим, як приступити до основної програми, пані Шпитковська попросила делегаток відділів, які є присутні, поділитися своїми планами на майбутнє.

Відділ Віндзор: готуємось до прийняття Владики, відкриття і посвячення Культурного Центру та пишемо історію українців Віндзору.

Відділ Гамільтон: готуємось до відзначення 100 літнього ювілею поселення українців в Канаді. Широко заплянові святкування розпочнуться від 10-го по 17-те травня; посвячення пам'ятника, присвяченого 100 літтю українського поселення в Канаді на площі міської ради в Гамільтоні.

Відділ Ґрімсбі: на відзначення 100 ліття поселення українців в Канаді, та 50 літнього ювілею відділу Союзу Українок Канади в Ґрімсбі вирішили створити при церкві „КУТОЧОК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА". В 1988 році, заходами місцевого українського населення міста Бімсвілу, на відзнаку 1000 літнього Ювілею Хрещення України новозабудованому дистрикту було надано ім'я Святого Володимира. Конґрес Українців Канади, відділ Ґрімсбі, заплянував на цій площі встановити гранітну брилу і на ній закріпити плиту з відповідним написом, на відзнаку 100 ліття поселення українців в Канаді.

Відділ Монтреал: підготували і відзначили 100 літній ювілей поселення українців в Канаді, готуємо великий концерт — бенкет в жовтні, пишемо історію українців Квебеку, яка буде видана в трьох мовах, та підготовляємо відповідну виставку.

Відділ Лонґ Бренч: зорганізована виставка, присвячена 100 літньому ювілею поселення українців в Канаді, плянуємо зробити виставку „Історія Нашої Церкви".

Делегат Онтарійської філії Українського Музею Канади пані Стефанія Олійник, поінформувала присутніх про діяльність Музею, яка спрямована на всебічне ознайомлення відвідувачів з Україною, її культурою, звичаями, мистецтвом. Утримання Музею потребує нашої фінансової підтримки.

По закінченні інформацій делегати відділів приступили до основної програми симпозіуму. Першу доповідь „Людські права — зневаги жінок" доповіла пані Орися Сушко. В своїй дуже цікавій і цілком новій темі, доповідачка сказала: „Українці, які прибули до Канади 100 років, чи навіть 50 або 30 тому, дуже тяжко боролися за свої права. Моя тема — зневага, дискримінація, приниження, знущання над жінками. Це все разом, в англійській мові зветься „Герассмент". Може ця тема для нас не так актуальна, може серед нас, українців, цього немає, але мусимо знати наші гуманітарні права, які дає нам уряд провінції Онтаріо, щоб всі мали жити спокійно від всякої зневаги, чи то расової, чи то по відношенню до старих людей, чи то до жінок. В Канаді кожна одна жінка з восьми — є зневажена, чи то чоловіком, чи працедавцем або партнером. Ми мусимо знати, що ніхто не має права нікого кривдити, зневажати або порушувати гуманітарні права інших. Хто це робить — може бути притягнутий до відповідальности".

Доповідачка другої теми, „Провінційна Рада Жінок", пані Олена Маковецька, захворіла і інформації на цю тему подала п. Стефанія Шпитковська. Провінційна рада жінок збирається 2 рази на рік і розглядає справи, які стосуються нашого життя. Дуже важливим є, щоб кожен з наших відділів мав своїх репрезентантів в цій Раді. Замало наших представників, зменшує наші можливості виграти ті справи, які ми подаємо на розгляд Ради Жінок. Останній з'їзд відбувся в листопаді 1991 року, на якому був присутній Прем'єр Міністр Онтаріо Боб Рей. З'їзд подав свої рекомендації до уряду. Ще багато дітей в

Канаді живуть в біді і, щоб допомогти їм, потрібно більше фінансової допомоги від уряду. На з'їздах Провінційної Ради ми маємо можливість знайомити інші нації з життям в Україні. Ми мусимо бути горді, що Головою Провінційної Ради Жінок є українка Олена Маковецька.

Останньою точкою симпозіуму була інформація пані Орисі Сушко, на тему „відновлення діяльности Києво-Могилянської Академії", яка була основана Митрополитом Петром Могилою в 1632 році. В цій загальноосвітній інституції готувалися спеціялісти різних ділянок науки, державні провідники й дипломати. 16-го жовтня 1991 року була створена рада для відновлення наукової діяльности університету „Києво-Могилянська Академія". Його завданням буде готування модерних спеціялістів і державних адміністраторів.

ПОМОЖІМ УНІВЕРСИТЕТОВІ „КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ" В ЙОГО ВІДБУДОВІ.

По закінченні доповідей відбулося обговорення, жвава дискусія, запитання і відповіді на них.

На закінчення симпозіума, пані Стефанія Шпитковська, голова Східньої Екзекутиви, подякувала жінкам місцевого відділу за їх гостинність, добре зорганізоване прийняття та смачний обід, пані Стефанії Олійник за показ експонатів Музею, які з цікавістю оглянули всі учасники симпозіуму, всім делегаткам-членкам за їх працю по відділах.

Симпозіум закінчився загальним співом „Де згода в родині".

В. Яворська,
Референтка „Променя" Східньої Екзекутиви

ВІСТІ З ОНТАРІЙСЬКОГО ЛОНДОНУ

Відділ ім. кн. Ольги при православній громаді Пресвятої Тройці в м. Лондоні закінчив свою річну працю місячними зборами 2 червня 1992 р.

Кожного року місяці липень-серпень вважаються відпочинковими.

За період від вересня 1991 р. до червня 1992 р. пророблено багато праці. Членки відділу були учасницями етнічного фестивалю „Панорама"; успішно відбувся осінній базар; Емілія Слюсар і молоденька Таня Роговська приготували традиційний різдвяний стіл в художній галереї м. Лондону. При громаді мали Йорданську вечерю, традиційні заговіни на яких відзначили, з добре опрацьованою програмою при участі дітей рідної Школи та членів ОДУМУ (сестри Метулинські), Лесю Українку і жінок-героїнь. Членки відділу працюють в управі громади (Віра Новицька і Галина Володченко) в управі К.Т.П.Р. (Галина Володченко), в рідній Школі (Лілея Гопкрафт, Таня Роговська, Людмила Ковальчук), в клюбі „Золотий вік" (Олена Семенюк і Галина Губа) та в управі місцевого К.У.К. (Ніна Кузьменко). Склад церковного хору — це членки відділу.

Показом писання писанок для наших дітей та для різних професійних клюбів англомовного середовища займається Вікторія Калюжна і Емілія Слюсар.

Відпочинкові місяці цього року будуть місяцями інтенсивної підготовки до відзначення 40-річчя відділу, яке заплановане на кінець версня місяця.

Вибрано спеціяльний святочний комітет, який спільно з управою відділу і головою Галиною Володченко уже розпочав підготовчу працю.

Ніна Кузьменко — реф. „Променя"

———————

Т. Шевченко

ДОЛЯ

Ти не лукавила зо мною,
Ти другом, братом і сестрою
Сіромі стала. Ти взяла
Мене, маленького, за руку
І в школу хлопця одвела
До п'яного дяка в науку.
— Учися, серденько, колись
З нас будуть люди! — ти сказала.
А я й послухав, і учився,
І вивчився. А ти збрехала.
Які з нас люди? Та дарма!
Ми не лукавили з тобою,
Ми просто йшли; у нас нема
Зерна неправди за собою.
Ходімо ж, доленько моя!
Мій друже вбогий, нелукавий!
Ходімо дальше: дальше слава,
А слава — заповідь моя.

1858, 9 лютого.
Нижній Новгород.

ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ „БАРВІНОК"
ОШАВА, ОНТАРІО

Перший ряд (зліва): Катерина Чередарик (90-літня членка, упокоїлась 28 липня цього року), Михайлина Ґонта (касирка), Оля Меникс (секретарка), Валентина Холонюк (голова), Марія Григоренко (заступниця голови), Оля Куць (фінансова секретарка).
Другий ряд: Надя Климків, Тамара Неліпа, Ольга Горегляд, Леся Миносора, Павліна Біл, Галина Плішка, Анна Бейковська, Анна Стезик, Наталя Давдз.
Третій ряд: Ліса Прусинська, Анна Дутчак, Таня Фабриціюс, Орися Лисик, Петруся Ревел, Боні Омелянчук, Христина Просер, Маріанна Бобко, Кароля Шевчук, Ніна Котелко, Маріяна Шолдра, Даяна Омелянчук.
Неприсутні: Ніна Деркач, Ґеня Маґа, Олена Маляренко і донька Олена, Орися Садова, Джоанна Стирджис, Марія Добко, Ірина Дрозвик, Марія Клим, Йозефа Гершія і Анна Брукс.

Відділ „Барвінок" заснувався 1957 року, тепер нараховує 40 членок, п'ять з них — почесні членки. За останні п'ять років прибуло п'ять нових. При цих нагодах влаштовувалось чайне прийняття. Відділ „Барвінок" працює при українській православній церкві Івана Хрестителя. При церкві є сестрицтво, з яким відділ співпрацює.

Відділ „Барвінок" опікується молоддю: СУМКом, недільною школою, школою українських танків. Влаштовуємо концерти в день св. Миколая і на День Матері. Щорічно місто Ошава влаштовує (Folkarts Council) фієсту в місяці червні. Вся наша громада працює по підготовці до цього свята в павільйоні „Одеса". З цієї нагоди відділ „Барвінок" вже в лютому місяці влаштовує баль: вибір королеви нашого павільйону. Через павільйон „Одеса" ми поширюємо серед чужинців знання про нашу культуру. Дохід призначений на нашу церкву.

На Різдво діти разом з членами громади колядують. Перед Великоднем в день причастя дітей, влаштовуємо перекуску, проводимо показ писання писанок.

Посилаємо делеґаток на з'їзди СУС, маємо свою представницю в жіночому відділі КУК в Ошаві.

Влаштовуємо „Спільне свячене", обдаровуємо старших і хворих. Організовуємо базари, випродаж різного печева, вживаних речей, робимо перекуску по Службі Божій.

Допомагаємо разом з сестрицями церкві, допомагаємо потребуючим в Бразилії, вислали поважну суму на „Еколос" і на лікарню в Ошаві.

Церковний хор і членки відділу брали участь в святкуванні 1000-ліття православної віри.

Членкам „Барвінку", а особливо управі і різним комітетам, належить признання за їхню працю.

Наталя Давдз, референтка „Променя"

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПЕТРА І АННИ ГОРБАЙ
ВІННІПЕҐ, МАН.

Неділя, 17-го травня, 1992 р. назавжди залишиться надзвичайним днем в родинному житті Петра і Анни Горбаїв. В цей день урочисто було відзначено 50-літний ювілей їхнього подружнього життя. Величність цього свята було підсилино тим, що всі діти і внуки прибули на цю оказію і що дата цього святкування була якраз 50 років від шлюбного дня. Точно 50 років тому, в неділю, 17-го травня, 1942 р., в церкві св. Івана Хрестителя в Дрифтінґ Ривер, Ман., чин вінчання Петра і Анни Горбаїв завершив бл. п. прот. Д. Стратійчук.

Після Богослуження в неділю, 17-го травня, 1992 р., в українській православній катедрі Пресвятої Тройці в Вінніпеґу відслужили Молебень за здоров'я ювілятів протопресвітери Д. Лучак і С. Кіцюк, і протоієрей П. Зміївський. Члени катедрального хору і дяк М. Зазеленчук уміло провадили співом, а Апостола прочитав унук ювілятів, Павло Зміївський. Дружкою була Юстина Крокер (сестра ювілятки) а дружбою був Іван Стефанов (оригінальний дружба). Після вдячних молитов священики своїми теплими привітами, а присутні своїм гучним привітом „Многая Літа", вітали ювілятів. Ювіляти Петро і Анна, несучи прекрасні ікони, прибрані чудовими вишиваними рушниками, ділились своєю великою радістю з усіма учасниками.

Заля Українського Народнього Дому була переповнена гостями. Група музикантів (Селкирк Авеню Сініорс Банд), грали всякі українські мелодії. О першій годині офіційно відкрив програму господар трапези, д-р Василь Зміївський (зять ювілятів). В своєму слові він привітав ювілятів та всіх присутніх. Проспівано молитву „Отче наш". Поблагословив це гостинне прийняття протопресвітер Д. Лучак.

Після ювілейного бенкету, представлено членів за головним столом, і покликано протопресвітера Д. Лучака до першого привіту. У своєму слові він передав теплий і зворушливий привіт і благословення від Митрополита Василія, (Митрополита Вінніпеґу і всієї Канади), котрий на цей час не був у Вінніпезі. Протопресвітер Лучак передав щирий привіт від себе і своєї родини. Привітали ювілятів протопресвітер С. Кіцюк, свати ювілятів, прот. П. Зміївський, голова громади св. Івана Хрестителя в Роблині, Ман. пан Олекса Курчак, голова провінційної управи Союзу Українок Канади, пані Соні Бейзик.

Господар дня, д-р Василь Зміївський, прочитав листовні привіти які ювіляти отримали від слідуючих державних осіб: Губернатора Канади, дост. Р. Гнатишина, Прем'єра Канади, дост. Б. Малруні, посла до Федерального Парляменту, Вайта, Губернатора Манітоби, Джонсона, Прем'єра Манітоби, Філмона і провідників інших політичних партій у Манітобі, і члена Манітобської Леґіслятури, Деркача. Читані також були привіти від багатьох гостей що не могли прибути на це святкування. Отримана ювілятами була Благородна Грамота від Святішого Патріярха Мстислава, Патріярха Київського і всієї України.

В честь святкування 50-ліття подружнього життя їхних Діда і Баби, внуки Павло, Марко, і Віра Зміївські майстерно заграли скрипкове тріо улюблених Шевченківських народних мелодій, і Гайворонського „Молитву".

Прийняття кінчилося танцями, а забава продовжувалася у сина Ярослава і невістки Мирослави, де співалися годинами улюблені українські пісні. Сердечна подяка тим гостям, що прибули на ювілей з таких міст як Торонто, Орилія, Тандер Бей, Драйден, Гадашвил, Давфин, Роблин і Саскатун.

Петро Горбай народився 16-го жовтня, 1910-го року, в родині бл. п. прот. Тимофея і добр. Розалії Горбаїв (з дому Черній) в селі Вілбів,

повіт Сокаль, Галичина. Преїхавши до Канади, прот. Тимофей присвятив своє життя служити в нашій Українській Православній Церкві, служив по громадах в Альберті і в Манітобі. Ювілят Петро скористав з цієї нагоди, щоб брати активну участь в церковно-громадському житті, бути активним сумківцем, від Батька вивчити дяківства. Ввесь час займався дяківством по парафіях Роблинського Округа.

Анна Горбай народилася 28-го серпня, 1921-го року, в родині бл. п. Петра і Марії Гуцуляків (з дому Николаїшин) в місті Галич, Манітоба. Завдяки добрим українським учителям в тій околиці українське життя було в повному русі, і це викликало у ювілятки Анни велику любов до всього рідного, і зробило великий вплив на ціле її життя. За її старанням існує українська школа в Роблині, Ман., не тільки через літні вакації, але і підчас академічного року.

В 1968-му році, обидвоє ювіляти були нагороджені Митрополичою Грамотою за самовіддану працю на користь св. Української Православної Церкви в Канаді. В 1969-му році, ювілятка Анна була нагороджена грамотою за 25-ліття приналежности до Союзу Українок Канади. Того ж року і ювілят Петро був нагороджений Ювілейною грамотою з нагоди 50-ліття Української Православної Церкви в Канаді і 25-ліття Української Православної Церкви Св. Івана Хрестителя в Роблині, як основоположник громади і за ревну працю в громаді. В 1984-му році з нагоди святкування 40-ліття відділу С.У.К. ім. Доньки України в Роблині, Ман., ювілятка Анна була нагороджена почесною грамотою Союзу Українок Канади.

З таких добрих діл. можно зробити такий висновок — що, безсумнівно, наші дорогі ювіляти є тим взірцем що ми всі так потребуємо в сучасному житті нашої Церкви і нашого народу.

Господь поблагословив Петра і Анну Горбаїв трьома дітьми і восьма внуками: у Вінніпеґу син Ярослав із дружиною Мирославою і їхні діти: Орися, Михайло і Леся; у Роблині син Тарас із дружиною Ангелиною і їхні діти: Стефанко і Лариса; у Тандер Бей донька Зеновія із мужем д-р Василем і їхні діти: Павло, Марко і Віра.

Пересилаємо $50.00 на Пресовий Фонд, і $25.00 на вироблення кліші.

Зеновія Зміївська

ЗАКІНЧЕННЯ ШКОЛИ В ГРОМАДІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ
РОБЛИН, МАНІТОБА

Діти Рідної Школи в Роблині, з настоятелем і учительками

Вже протягом кількох років регулярно проводиться навчання в українській школі в громаді Св. Івана Хрестителя в Роблині, Ман.

6 червня 1992 р. на закінчення навчання в українській школі відбулася спільна вечеря („пат-лак"). Наука розпочалася в школі 21 вересня 1991 р.

На вечерю прибули учні, родичі, дідусі й бабусі та члени громади. Перед вечерею молитву проказав о. Павло Березняк і поблагословив страви.

Учителі української школи — Ганя Стиба і Анна Горбай приготовили коротку програму. Учні заспівали; „Ой, я люблю учитися", „Сіяв мужик просо", „У горах Карпатах". Потім учителі роздали учням свідоцтва, а Дора Курчак, від товариства СУК, вручила значки на пам'ять у честь 100-ліття поселення українців в Канаді. У своїй промові о. Павло підкреслив про важність і потребу навчатися української мови, та щоб батьки посилали своїх дітей на науку не лише під час шкільного року, але й під час літніх вакацій — літня рідна школа.

Управителька української школи Анна Горбай подала звіт з діяльности школи. Наука відбувалася щосуботи від 1:30 до 3:30 год. дня. Були початкова і середня кляси. В початковій клясі були: Лариса і Стефан Горбаї, Касіян Данилюк, Кимберлі, Андрій, Микола і Кевин Стефаневі та Лейслі Ческ'ю. В середні клясі були: Вайлет, Алена і Гетер Стиби, Тері і Анна Стефаневі та Даниїл Березняк. Вони навчалися мови і культури свого народу. Відбулися три концерти: св. Миколая і різдвяний концерт, на якому було представлення Святої вечері; концерт присвячений Тарасові Шевченку і Лесі Українці; концерт у пошану матерів в день Матері, на якому було вшановано найстаршу і наймолодшу матерів в громаді.

Перед великодними святами членки громади навчали учнів виробляти і пекти паски і пташки, а це: Марія Швайківська, Анастасія Болозюк, Єлисавета Никифорак і Еллі Пурич. Писанки вчили писати: Ганя Стиба, добр. Е. Березняк, Павліна Курчак, Ґейл Ческ'ю. В той час репортер з місцевої газети це все фотографував і написав про це до газети (перед великодними святами). Це навчання є важливе для дітей, щоб вони зрозуміли і навчилися про нашу культуру і традиції, які ми так цінимо і бажаємо передати молодшому поколінню.

Пані Горбай висловила подяку Стефанові Курчаку за відеофільм, який він знімав з усіх концертів і подарував для української школи. Вона згадала також, що комітет української школи цього року взяв за проект видати куховарську книжку, і просила, що коли вийде ця книжка з друку, щоб всі її купували. Ганя Стиба апелювала до учнів, щоб вчилися української мови, та що бути двомовним студентом — це заклик для кожного учня.

Від імені церковної громади Олекса Курчак і Іван Кулик подарували українській школі $500.00. Пані Горбай склала подяку церковній управі за дар на підтримання української школи. Подякувала о. П. Березнякові за допомогу і вказівки учителям та вручила йому дарунок. Милою несподіванкою було, коли учні обдарували своїх учителів квітами і дарунками. Пані Стиба і пані Горбай висловили їм сердечну подяку за вшанування.

Піснею „Це наша земля" закінчився вечір.

До зустрічі, милі діточки, в літній Рідній школі, яка відбудеться від 13-го до 24-го липня ц. р.

Анна Горбай

———————

СИЛЬНА СЛАБКА ПОЛОВИНА

Мозок чоловіків у середньому важить майже на 100 г більше, ніж мозок жінки, та це не значить, що сильна стать має більші нахили до інтелектуальної діяльності. У порівнянні з чоловіками жінки набагато довше зберігають розумову працездатність.

Серце чоловіка б'ється повільніше, ніж у жінки (приблизно 65 ударів на хвилину, у жінок — 72). Зате в чоловічому організмі циркулює крові на півтора літра більше.

Значно солідніша у чоловіків і м'язова маса (до 27 кілограмів, у жінок в середньому 16). Та не треба, судячи з цього, вважати, що чоловіки витриваліші фізично.

Чоловіки набагато менше скаржаться на своє здоров'я, проте жінка здатна переносити біль, при якому навіть Геркулес втратив би свідомість. Ніхто не знає, як би чоловік переніс пологи...

Почуття впевненості в собі набагато сильніше у чоловіків і похитнути його досить важко. Однак, коли потрібно відреагувати на небезпечні ситуації, жінки тут оперативніші. Мабуть тому, що у них швидше проходить обмін речовин.

Чоловіки — егоїсти. Повноцінним партнером, а не егоїстом, чоловік виростає в сім'ї, де панує така модель стосунків: чоловік турбується про жінку і разом з нею виховує дітей.

Інформагенство „Євро-Ікс".

ENGLISH SECTION

HONOURING OUR PIONEERING MEMBERS

The following is a continuation of our Ukrainian Centennial series of profiles on our U.W.A.C. pioneering members, submitted by our Canora Branch.

NELLIE STRATYCHUK

In 1901 Zachary and Anna (Gabdun) Krushchuk emigrated to Canada from their village of Tovste in district Zalishcheke, with their two sons Steven and Anton and their three daughters. They settled fifteen miles north of Canora, Saskatchewan.

In their new country of Canada they built a one-room log house with sod roof, one window, a clay oven in the house, a table, bench and bed beside the clay oven, and a dirt floor.

In May 16, 1903 their daughter Nellie was born. A couple of years later her father Zachary passed away. The older two sons moved to Ontario to find work, while the two older sisters got married at 15 years of age. Only their mother and the two younger daughters were left to try to make the best of things at home.

Nellie and her sister walked 2½ miles to the Gogal school which was built in 1909. Since they did not understand English, schooling was very difficult for them. Then their mother took ill and their English neighbours took Nellie into their home where she lived for one year and learned the English language. Nellie was eleven years old when her mother, at age 53, passed away. Nellie lived with her older sister for two years. Then she came back to Canora, Saskatchewan where she worked in neighbour's homes, and also at Dr. Warren's home.

Good-hearted people assisted in any way they could. They assisted Nellie in taking part in all Ukrainian plays, concerts, dramas, dances, pie socials, which played a big role in developing her keen interest in Ukrainian culture.

At these social gatherings she met George Stratychuk, son of Fedir and Todosa (Bandura) Stratychuk, who emigrated to Canada in 1900 from the village Pelepche, in the district of Borshchiv, Halychyna with their sons, Bill, John, Dmetro, Yakiv, George and Roman and daughter Anna.

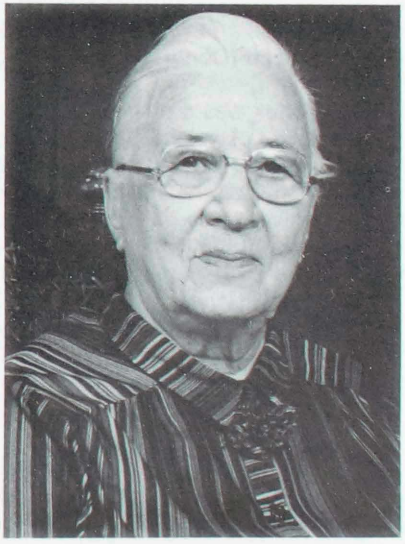

NELLIE STRATYCHUK

Dmetro was the first Ukrainian Orthodox priest to be ordained in Canada. Fedir was a cantor in his village and upon arriving in Canada he taught his sons and others to become cantors. George was by profession a school teacher and devoted most of his life to church duties. He had a great knowledge of music and a good tenor voice.

Nellie and George Stratychuk raised one son, Vladamer and a daughter Orysia. Orysia is married to Bohdan Maduke and now lives in Arizona, while their son Vladamer and wife Pauline now live in Font Hill, Ontario.

Continued on page 16

Honouring our Pioneers
continued from page 15

Nellie Stratychuk is one of the pioneer members of the women's organizational movement in Canora and district. When in 1928 the Canora Branch of the Ukrainian Women's Association was formed, she became an active member and dedicated many hours and much efforts towards the welfare of the Association. During her many years of membership she served in various positions on the executive and its committees. She was president for four years, vice-president for one year, treasurer for five years and two years as secretary. She took an active part in the drama group, and she also represented the Canora branch at provincial and national conventions. In 1946, she represented the Canora branch of the Ukrainian Canadian Committee at the Second National Conference (Congress) of that organization at Toronto.

Nellie Stratychuk was a member of the church choir for 12 years. When the Saskatchewan Provincial Executive of the Ukrainian Women's Association was located in Canora, she held leading positions in its executive — vice-president and secretary for one year each. During the years 1936-1940, she was president of the provincial executive. She devoted much time in the organizing of district jamborees and in the organizing of new branches. Towards this end, she gave many public addresses on organizational topics. During this period four new branches were organized: Insinger, Sask. (Lysenko) district, Olha Kobylianska Branch; Arran, Sask. Lesia Ukrainka Branch; Theodore, Sask. Olha Kobylianska Branch, and Rama, Sask. Lesia Ukrainka Branch.

In 1957, Nellie Stratychuk was honoured by the Canora Branch with a 25-year certificate of membership in the Association and, in 1967, was honoured at a Mother's Day observance with flowers. In 1968, for her devoted service, she was presented with an Honourary Life Membership Certificate by the Maria Markovych Branch and in 1975, was awarded an Honourary Presidency of the Branch.

Nellie Stratychuk continues her participation in the activities of the branch and takes an active part in its meetings. She has done a tremendous amount of work for Ukrainian culture in the area, and has taught many the perseverance of achieving so much in ones life. She still enjoys her daily coffee-time with friends and neighbours despite her health that has slowed her down somewhat.

God be with you Nellie and a great gratitude from all of us for your devoted time towards „Союз".

Editor's note: *Regretfully, Nellie Stratychuk has passed away, on July 16, 1992. We extend our condolences to her family and many friends.*

Vichnaya pamyat!

ANNA CYMBALISTY

Anna Cymbalisty was born on August 9, 1903, in the Amsterdam, Saskatchewan area to Maftie and Anastasia (Romanchuk) Romanov. Her parents had emigrated to Canada in 1902 from the village of Sisno, in the district of Komlivka, Halychyna and with them came their four children. When they arrived in Yorkton, Saskatchewan, two of their children died and were buried there.

As a child Anna walked 3½ miles to the Forest Hill school, where there was only a trail to school. Most of the other settlers were English-speaking people and Anna faced descrimination from the pupils in school as they made fun and nasty remarks about her clothing, her language and played many nasty tricks on her, so much so that she feared going to school. Schools were held only in the summer months as the winters were severe and the roads impassable.

In 1910 Antonivka Church was built and her father was the main carpenter. They were able to

ANNE CYMBALISTY

Continued on page 17

Honouring our Pioneers
continued from page 16

attend church services whenever a priest was available.

On August 19, 1919, Anna was married to Wasyl Cymbalisty, son of Joseph and Paraska (Bygnuk) Cymbalisty who emigrated to Canada in 1889 from the village of Hlubichok, district Borschiv. His parents took a homestead in the Hyas, Saskatchewan area, north of Canora.

Wasyl and Anna farmed in Tadmore, Saskatchewan, raised one daughter Grace and five sons. The children were able to attend a school and were able to take part in Ukrainian concerts, singing, and drama. They were fortunate to have teachers such as Harry Smytulo who took time to teach music, Metro Ochitwa taught for six years and was very strict with his class, Steven Talpash, Cornella Melnychuk, Miss Stefaniuk and Eugene Chorneyko.

Anna did not have a chance to formally learn to read and write in Ukrainian and English so she learned at home from her father and was very proud to see that her children had such wonderful teachers. They had Ukrainian journals at home which she and her husband enjoyed reading.

Anna became a U.W.A.C. member in Canora in 1956 and spent many years cooking for banquets and Church dinners. She was a member of the social committee. You could always see Anna at all functions assisting whenever able. She was also a member of Sisterhood in the Church.

Persently she loves to grow her vegetable garden and attends the Canora Keen Centre with their programs. Her greatest pride was to sew clothes for herself and her children and grandchildren.

Her happy outlook on life gives everyone a great day.

ANNA DOROSHENKO

Anna Doroshenko was born on April 20, 1912, in the Rama, Saskatchewan district, to parents George and Dolly (Leniuk) Philipiew who emigrated to Canada in 1905 from the village Kaziv, in the district of Stanislaw, Ukraine.

As a child Anna attended the Bellendine School south of Rama, Saskatchewan.

In 1910 Kaziv Church was built where the family were members.

In 1934 she married Nick Doroshenko, son of Wasyl and Nettie (Dutchak) Doroshenko and they farmed in the Buchanan district.

She was a member of St. John's Orthodox Church in Buchanan and is now a member of Holy Trinity Orthodox Church in Canora. They raised four sons and one daughter.

Her son Eugene is the principal of the Whitewood school and is now Director of Education. Son Mervin is a university student and the other members of the family all had a good education and they are well-established.

Anna was a member of the U.W.A.C. in 1945 in Buchanan, Saskatchewan, and in 1968 she joined the Maria Markovych Branch in Canora. For 14 years she had the responsibility of cooking at banquets and dinners. She also served as a member of the Church Sisterhood, on the social committee, and

ANNA DOROSHENKO

cared for planting flowers around the Church. She spent 12 years as a professional cook in the Canora Union Hospital and two-and-a-half years in the Mohyla Institute in Saskatoon. One of her greatest pleasures was to cook for a banquet when Her Majesty Queen Elizabeth and His Royal Highness visited Canora, Saskatchewan.

Continued on page 18

ANNA HUMENIUK

Anna Humeniuk was born on September 27, 1908, south of Canora, Saskatchewan. Her parents Motey and Erena (Stratychuk) Kopec emigrated to Canada in 1904 with Erena's parents Hnat and Katerina Stratychuk from Halychyna and settled south-west of Canora.

Anna attended Poplar Spring School where she walked four miles. The family attended Burgis Church.

In 1925 she married John Humeniuk, son of Harry and Erena Humeniuk who emigrated from the village of Pelepechka, Borschiw, in 1886 and settled south of Canora. John was born in 1902 in Canada.

They are very proud of their five sons and five daughters they raised which took considerable time and effort in educating and raising them.

In 1975 Anna became a member of the U.W.A.C. Canora Branch and offers her assistance in many activities of the Branch.

She loves to do pysanky, cross-stitching and quilting.

ANNIE HUMENIUK

THE PHANTOM AT THE WEDDING

A short story written by Lena Gulutsan

My cousin Olga's wedding day is finally here. The whole place resounds with music as the musicians welcome the guests at the gate. One plays the violin, the other the tsymbaly and a third on the accordion. I'm skipping and dancing in my new pink, flowery dress my mother made for me. As I spin around, the skirt billows out like a balloon.

My grandmother, accompanied by other women, sits on a long bench against the house. They are gossiping and I, at five years of age, have learned a lot from what I overhear.

"Sure Olga was in love with Bill, but Bill died three months ago. Harry asked her to marry him, so what's a poor girl got to do? She's all of eighteen years of age. She should be getting married. Olga knows how to bake bread and scrub clothes on a washboard. She'll make a good housewife."

Baba Beztmana sits close to them and adds her part, "Bill was a nice young man. It's too bad he died, why at this time we would have been celebrating **his** wedding to Olga."

"Did you hear what someone said?" interrupted Mrs. Moldan. "It was Julia who went to the fortune-teller to get some advice because she was jealous of Bill courting Olga. The fortune-teller told her to collect certain herbs and make a tea."

"Oh well," my grandma said in her soothing tone. "Nobody really knows why Bill died. Olga will be alright. How nice to have all these people coming to her wedding now that she is marrying Harry."

Whole families arrive in horse-drawn wagons. As they enter the house, the grown-ups exchange greetings with Olga's father and mother. Then the guests offer gifts of live chickens, a cake, bedsheets and cooking utensils. They express their best wishes and proceed to the living/dining room.

Seated at the head table is Olga, the bride. Her dress is glowing white satin with beads and lace trim. Her head is adorned with a periwinkle green wreath to which a veil is attached. Even the singing of the women from the side cannot cheer her up. On the right side of her is the matron of honour, the master of ceremonies and her aunt. On her left are her two bridemaids and my sister, Susy, who is two years older than I am. Her job is to hold a lit candle in church during the wedding vows. Flower girls have not been heard of as yet. The groom and his best men will join them later as the custom of the time dictates. The guests are taking their places at the long side tables which were hammered together just a few hours ago.

Continued on page 24

"THERE CAN BE LIFE AFTER ABUSE"

Muriel Wilde, Principal of an Ontario school in the Simcoe County Board of Education, gave a personal account of living in an emotionally and physically abusive relationship. She spoke at a networking breakfast, held at the YMCA Metro-Central Auditorium in Toronto on June 19, 1992. The reason for her presentation was to raise awareness of the crime of wife assault and give courage and hope to those living such a life.

Muriel Wilde describrd her life as starting out the same as many young women, married at nineteen to a handsome, young man and moving to his farm near his family and friends. She was isolated from her own relatives and friends. Later she discovered that she was not allowed to have or to visit any personal friends.

The emotional abuse started almost at once; she was called stupid, ugly, useless. The beatings started with her first pregnancy. This is a familiar pattern with abusive men; they hit the woman when she is weakest and most vulnerable.

Her reaction was typical of abused women — she had done something to annoy him and it was all her fault. She had to try harder to understand him and to "work harder at the marriage to make it a success." She used time and energy to find a way to make him happy with her and her work. She was determined to find the "magic key" to fix what was wrong.

But there was no magic key. During their twenty-two years of marriage, they had four sons. The physical abuse became less but the emotional attacks worsened. Now her sanity was questioned and she was told she was a poor mother. Now guilt had been added to all her other faults.

The husband took charge of the sons as soon as they could walk and talk and taught them his way of treating their mother. They were told they did not have to obey her in anything. They would sit outdoors for an hour, cold and hungry, so as not to come in on time for supper.

Muriel felt like a prisoner and a failure. With constant put-downs and unrelenting criticism, her self-confidence fell to zero. She knew that nobody would believe what kind of life she led. No one would believe that such a handsome man, such a good host, one who made a point of kissing all the women at social gatherings, could be an abuser.

Out of despair, she decided to ask for help from the local doctor, the minister of their church and the town lawyer. All told her they did not want to get involved. The husband's family was well-known, all were good supporters of the church and well thought of in the community. All three men considered the husband a good fellow. Which is what he himself used to tell her — not only was he a good fellow but everyone else knew that he was a good fellow! A couple of the men even hinted that she was either "asking for it", or "needed to be put in her place".

She even tried to enlist the help of his mother who was considered a fine upstanding person. She had won the "Mother of the Year Award" some years before. The answer she received from her mother-in-law was, "if you didn't aggravate him, he would't beat you," and "you married him for better or for worse".

There is always some trivial incident which alerts the wife to the shocking truth that the problem is not with her but with her husband. And so it happened to Muriel. Her eyes were opened when she heard her husband describe himself as a success. He attributed this to his ability to control and manipulate people and that made him feel important and powerful. She knew then there was no hope for their marriage. Even so, it took ten more years for her to build up the courage to leave.

She left with only her car and the clothes on her back. She could not take her teenage sons, they would not have gone with her. She found shelter with a friend. As she was a teacher, she was able to find a job. She continued her education and is now a principal of an Ontario school.

The sons are grown-up now and on their own. So Muriel decided to tell the truth publicly about her former life. The ex-husband, now remarried, read about her speeches in the local press and did not like them at all. He told his sons to shut up their mother.

All four approached her. All were appalled when they heard her side of the story. All those years when they were growing up they had believed that she was the source of all the friction and turmoil in their lives. The sons are supportive of her now and have agreed that she should continue to expose wife abuse.

Having lived with an abusive man, Muriel de-

Continued on page 20

Life after Abuse
continued from page 19

scribes him as weak and inadequate. He can feel good only when he is grinding down a woman.

Her observation tallies with the research done by Dr. Susan Forward and Joan Torres in "Men Who Hate Women and the Women Who Love Them," (Bantam Books, 1986).

Dr. Forward began to look at the men who treated their wives badly and noted two outstanding character disorders.

One character trait is that of a narcissist. He is wholly self-centered and cannot love anyone else. He is always in search of applause and admiration but no amount of praise is ever enough.

The other type is one who needs to control. He uses and exploits everybody around him. Lies and deception are second nature to him. The most striking feature is his total lack of conscience.

There are early warning signs for women:

1. Does he assume the right to control how you live and behave?
2. Have you given up important people or activities to keep him happy?
3. Does he devalue your opinions, your feelings and your accomplishments?
4. Does he yell, threaten or withdraw into a long silence when you displease him?
5. Does he withdraw love, money, approval or sex to punish you?
6. Does he bewilder you by switching from calm to rage without warning?
7. Do you "walk on eggs" so as not to send him into a tantrum?
8. Is he extremely jealous and possessive?
9. Does he blame you for everything that goes wrong?
10. Does he tell nasty and off-colour jokes about women?

If the answer is "yes" to most of these questions, the woman is involved with a misogynist — a man who hates women.

Life is very difficult with a misogynist. Everything the woman says or does is wrong and stupid and every problem is her fault. Soon she blames herself for everything that goes wrong. He can explode into a rage over the most trivial events: she forgot the dry-cleaning, the toast is too brown, they ran out of toilet paper. Every fall from grace is treated like a federal crime.

The misogynist expects the woman to read his mind: "If you loved me, you would know what I am thinking." "If you cared, you would know what I want."

He has a convenient type of forgetfulness. He never remembers the nasty incidents he creates, so they did not happen. If the woman shows pain, she hears: "You are over-reacting," or "You can't take criticism," or "You are crazy," or the best one, "Why don't you kill yourself?"

But the worst character disorder of the misogynist is his firm belief that in his home he can act any way he chooses. As one said, "As a father I have a right to say and do anything I want to my children. I like to see them cry." This is a frightening statement and belief.

The children suffer most in such a household. They have no power. To survive they must learn early how to cope in a violent environment. They do not see grow-ups treating each other with compassion or respect. Instead they see much blaming and attacking in the marriage. They experience anger, fear and tension. Childhood memories of hurts and grief for children who had to endure them carry on into their adulthood. They feel the same sense of powerlessness they felt as children, no matter if their current life situation is very different.

Dr. Susan Forward has words of advice for women caught in a marriage with a woman-hater. There is no hope that things will get better; they will only get worse. Forget about communication — the woman-hater does not want to communicate, he wants counter-attack.

"It is like trying to teach a bull to sing. It does not work and it irritates the bull."

A marriage counsellor might help but care must be taken in the choice of one. Many still think that a woman must adjust to her "proper" role. Some male therapists are also misogynists and will do more harm than good.

The abused woman is really on her own. She must change herself, become a different person, stronger, self-reliant. She has to start nurturing herself and taking back what she has lost. She has to rebuild her life and bring back those things which define her as an individual of worth.

Dr. Forward advises the mother to tell the children the truth. Stop covering up for the father. She has to be open with them and they will forgive her for the home life they had to endure along with her.

It is possible to expand the horizons; it is not easy but it can be done. A new and confident role model for her children of both genders will enhance the sense of well-being for all of them.

— submitted by Helen Raycheba
Toronto

HELEN RAYCHEBA RECEIVES TWO AWARDS

Helen Raycheba, formerly of Edmonton and now living in Toronto, was honoured with two prestigious awards recently — the Government of Alberta Achievement Award and the City of Edmonton Salute to Excellence Citation Award, both in the spring of 1992. The latter award was presented at an Honours and Awards Ceremony held at the Citadel Theatre in Edmonton on June 11, 1992.

The awards are given in recognition of her more than fifty years of volunteer work. Helen embarked on her career as an active community volunteer when she moved to the village of Prelate, Saskatchewan to teach at a country school. Her Ukrainian community involvement began when she became a member of the Olena Pchilka Branch of the Ukrainian Women's Association of Canada in Prelate. For twenty years she alternated as president or secretary of the Branch. It was during those years that the St. John the Baptist Ukrainian Orthodox Church of Canada was built in Prelate and maintained by the efforts of the women members.

Helen also served for many years as president and/or secretary of the Prelate Home and School Association, the Mental Health Association of the Swift Current Medical Unit and of the Music Festival Association of Prelate. From 1948 to 1959 she was a member and eventually the Worth Matron of the Harmony Chapter of the Order of the Eastern Star in Sceptre, Saskatchewan.

On moving to Edmonton in 1959 Helen upgraded her qualifications as a techer and taught in several schools in Edmonton until her retirement. She also taught Sunday School at St. John's Cathedral for two years.

Opportunities for further volunteer activity in Edmonton expanded greatly. Helen became a member of the St. John's Cathedral Branch, Ukrainian Women's Association of Canada and held various posts. She was a member of the Alberta Executive of the UWAC for several years and a member of the National Executive of the UWAC for twenty years. During that time she held the posts of Recording Secretary, Convenor of Women's Issues, two terms as Convenor of International Affairs, and lastly, Convenor of Ecology. During those years she prepared and presented on behalf of the UWAC briefs on Human Rights, Pornography and Human Rights and the Drug Patent Bill C-22.

Helen Raycheba receives the City of Edmonton "Salute to Excellence" Award from the Honourable Doug Main, Minister of Culture, Province of Alberta.

Helen became involved with Amnesty International in 1976 and held the post of Urgent Action Coordinator for the City of Edmonton for seven years. It was during these years that many Ukrainian dissidents made the Urgent Action lists and that many of them now make the lists of deputies and other government officials in the new independent Ukraine.

She has been a member of the following organizations for varying numbers of years: National Action Committee on the Status of Women, Canadian Coalition Against Media Pornography, Citizens United for Safety and Justice (Duncan, B.C.), Council of Canada, Friends of Public Broadcasting, Central and East European Studies Society of Alberta, Energy Probe, Canadian Parks and Wilderness Society, Women's Legal Education and Action Fund — LEAF, and the Society for the Retired and Semi-retired in Edmonton in which she was a member and secretary of the Advisory Board for five years.

She has also been a member and supported financially the Ukrainian Museum of Canada, World

Continued on page 22

Helen Raycheba
continued from page 21

Congress of Free Ukrainians, Ukrainian Canadian Congress — UCC, Canadian and Alberta Friends of Rukh, and the Canadian Ukrainian Social Services.

She has donated to and maintains an interest in the Civil Liberties Commission UCC, the Information Bureau UCC, the Canadian Ukrainian Immigrant Aid Society, International Commission of Inquiry into the 1932-33 Famine in Ukraine, the Ukrainian Canadian Research and Documentation Centre and the Charitable Committee in Aid of the John Demjanjuk Family. The fate of John Demjanjuk has been her concern for many years.

Since 1980 Helen has been a regular columnist for the UWAC magazine "Promin" and is a member of its Editorial Board.

Congratulations to her on her many accomplishments and devoted service of the past fifty years. As she begins a new life in Toronto, it is hoped that she will have the health and energy to devote many more useful years to worthwhile causes.

HELEN RAYCHEBA

HEALTH

HIGH BLOOD PRESSURE KILLS

If authors of mystery thrillers ever run out of ideas, we could easily provide one for them. It would be about a killer that quietly stalks its victims, often for years, then strikes without warning. The title would be **"High Blood Pressure"**.

If you're one of millions with High Blood Pressure, what's in your future? A lifetime of medication? Never another glass of wine with dinner? Bland meals that make you want to scream for "just one pickle?" Not necessarily.

What is blood pressure? Blood pressure refers to the amount of force with which your blood pushes against the artery walls. Without any pressure your blood would just sit around in your blood vessels, like water in a turned-off hose. With high blood pressure, also known as hypertension, your blood is being pushed too hard against the arteries. If you twisted shut the nozzle on a hose while the faucet at the other end was still turned on, the hose would start to bulge. If it were too weak, it might pop. Similarly, high blood pressure, if unchecked, can lead to serious damage in your body. Unfortunately, you may be one of the millions who have it and don't know it. That's because until it causes serious problems, high blood pressure can't be felt (although sometimes it causes morning headaches).

Just because you can't feel it, it doesn't mean you can afford to ignore it. About half of all heart attack victims have a history of high blood pressure, as do 80% to 90% of stroke victims. How do you find out if you're on the high blood pressure list? Go to your doctor and ask to have your blood pressure checked. It's fast...it's simple...it's painless. Also, now it's possible to purchase a stethoscope and cuff in some pharmacies or medical supply stores and monitor your blood pressure at home. Your blood pressure readings may vary considerably during any given day — and those ups and downs may be quite normal.

If you are hypertensive your physician may find it necessary to prescribe a medication to get your blood pressure into a normal range. Some drugs get rid of excess fluid and sodium, others open up narrowed blood vessels, and still others prevent blood vessels from constricting.

Continued on page 23

High Blood Pressure
continued from page 22

In addition to having this condition medically controlled, researches have been hot on the trail of lifestyle treatments — where you develop a program for yourself by changing some of your health habits. The process should go slow and easy because sudden lifestyle changes hurt too much and rarely last.

There are some important things that you can do to keep your blood pressure in line, although success varies from person to person, largely depending on how high the pressure is. It's hard to say for sure, but if there's one thing that often works, it's weight reduction. Approximately a quarter of overweight people who have mild hypertension might reduce their blood pressure to normal levels by losing 10-15 pounds and keeping it off. Don't be discouraged if you're very overweight and you can't seem to get your weight down to normal levels. It has been found that losing even a bit can result in some lowering of blood pressure.

Excess sodium (the main component of salt) causes sodium-sensitive people to retain more fluid, which can raise blood pressure. It's difficult to say who is sodium-sensitive, but most of us use far too much salt and could stand to cut back.

Besides eating less salt and perhaps fewer calories to counteract hypertension, include foods rich in potassium in your daily diet. Excellent sources are baked potatoes, bananas, orange juice, sardines, and in general, fresh fruits, vegetables and legumes. A deficiency in the potassium element manifests itself in muscle weakness, slow reflexes, and since the heart is a muscle, may produce degeneration of the heart fibre.

And what do you wash all this great food down with? Think twice before you reach for the hard stuff. Alcohol abuse (more than three or four drinks a day) can lead to high blood pressure. An occasional drink isn't likely to hurt anybody but keep in mind that alcohol is loaded with calories (if you're looking to lose weight), and also may not mix well with some medication if you are on any. There is still some debate whether caffeine has any significance on high blood pressure. Moderation is important.

Perhaps not enough attention is paid to learning how to de-stress yourself. Anything that holds your attention so you're loooking and listening but not thinking and worrying reduces blood pressure temporarily. And this could be anything from looking at a fireplace, walking in the park, going bird-watching, or watching fish in an aquarium. Give emotions such as anger, worry, hostility and jealousy a rest and treat your body to some relaxing activity.

Lastly, regular physical activity and exercise (walking, swimming, golfing, gardening) for 30-60 minutes three time a week should be included in your lifestyle. Exercise goes hand by hand with weight control and studies show that the typical couch-potato type has a 35%-52% greater risk of developing high blood pressure than someone who gets regular exercise. And if you're a fat potato, your risk is even higher.

Over the years, there have been numerous reportings that people have been able to reduce blood pressure by eating garlic on a daily basis. Recently, there have even been reports that some physicians in Japan actually prescribe it for that purpose. You can use garlic in different ways: in capsule or tablet form, or the crushed or bruised clove can be added to any kind of food or beverage.

If the garlic aroma on your breath bothers you after eating garlic try chewing a few springs of parsley or some caraway seed. One of the nicest ways to eat garlic is to enjoy a piping hot bowl of garlic soup:

GARLIC SOUP

Cut up half a dozen cloves of garlic and saute in oil, being careful not to let them burn. Add a quart of stock, (beef or chicken, or any favourite) and let boil for just a few moments. Then lower heat. Separate two eggs and add the whites to the hot liquid, stirring rapidly. Mix the yolks with two tablespoons of vinegar and pour them in. Add salt and pepper if you want and some croutons.

PICKLED GARLIC

2 cups garlic cloves (about 6 heads)
¼ cup white vinegar
¼ cup sugar
½ teaspoon coarse pickling salt
½ teaspoon each whole black peppercorns and mustard seeds
1 bay leaf

Peel garlic cloves: extra thick, cut in half. Combine remaining ingredients in saucepan and bring to boil, stirring until sugar dissolves. Add garlic, return to boil and remove from heat. Cool. Transfer garlic to sterilized jar.
Continued on page 24

High Blood Pressure
continued from page 23

PORK CHOPS & SPAGHETTI

1 medium onion
4-6 pork chops
2 cups tomato sauce
¾ cups cream
2 cloves garlic, minced
½ teaspoon each thyme, oregano, marjoram
Salt and pepper to taste

Saute onions and pork chops until chops are done; add tomato sauce, garlic, seasoning and simmer for approximately ½ hour. Add cream. Serve over spaghetti or favourite pasta with garlic bread.

GARLIC BUTTER

½ cup butter, softened
3 cloves garlic, minced
½ teaspoon oregano or basil

Blend butter, garlic, and oregano or basil in a small bowl. Serve on toast or spread on sliced bread, wrap in foil and heat in oven until hot.

GARLIC POTATOES

Add garlic to potatoes before cooking, about 1-2 cloves for each potato, and when potatoes are done, drain and mash with milk and butter, as you normally do. Adds a different taste.

— submitted by Ollia Waverick
Surrey, B.C.

Phantom at the Wedding
continued from page 18

"We will begin with a prayer", the master of ceremonies announces and everyone obliges. He then follows with a toast to the bride and bowls of food are starting to be passed around.

Suddenly a boy bursts in shouting, "Fire! Fire! The barn is on fire." The men leap over the long tables, spilling the food. Some of them grab butcher knives with the intention of quickly cutting the horses' ropes to free them and chase them out of the barn. They dash into the barn and cut the ropes and prod the horses to move but the horses refuse to budge. The men push and lash at the horses, they poke pitchforks at them. The horses rear up, neigh and stiffen up their muscles. They will not go towards the fire which they see is already slinking along the straw outside the barn door.

Someone shouts, "Get us some gunny sacks!" In a matter of minutes, the horses' heads are blinded with gunny sacks and the horses willingly step out of the barn. The men tether them in a row to the fence posts.

In the meantime, a bucket brigade is quickly formed from the well to the barn, in an attempt to keep the fire from spreading to other buildings. As one fellow draws a pail of water, he pours it into another pail which is passed on from hand to hand until it reaches the fellow who stands at the foot of the fire and sloshes it over the flames. He hands the empty pail back while another full pail comes to him. This goes on and on. The fire is contained around the barn while the well is running dry. In haste, a team of horses with driver is dispatched to the neighbour's well. At galloping speed, the horses round the gate as tin barrels rattle and clank on the wagon.

We watch as the barn is enveloped in flames, smoke twisting and diving in a swift breeze. Orange, red and yellow flames are licking away on the straw thatched roof as the barn is devoured in a blaze.

The wagon with barrels full of water arrives as the wind changes direction. We watch in horror as sparks fly towards the straw thatched house. The bucket brigade shifts its position to the wagon load of water, passing the bucket back and forth to the ladder propped against the house. There the bucket is quickly carried up to the man on the roof who splashes it over the twinkling sparks that land between the straws. Back goes the empty pail and a full one rushes forward. On and on they fight the creeping enemy. The people are crowded outdoors, gazing in awe, hearts trembling, some are crying. In the midst of the crowd is the bride, her dainty headdress is drooping, her hair is dishevelled, her eyes stained with tears and red from smoke. As they watch, the flames are racing ahead of the men. The straw on the house catches fire, the water is getting scarce again. The women bring out two pots of **borsch** which is rushed up the ladder and dumped over the fire here and there. The straw smoulders and the sparks give their last few winks. The wind subsides and the wedding continues, not with the fervour with which it started but in a daze, in a nightmare.

Some said a careless smoker may have dropped a live cigarette but others said they saw a phantom of the bride's true love dancing in the flames.

ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ІМ. КН. ОЛЬГИ
ВЕРНОН, Б.К.

Перший ряд (зліва): Провінційна голова Вікторія Пушка, пані Мойсюк, пані Сокол, пані Стефюк.
Другий ряд: пані Д. Панчук — голова відділу, пані Сорочак, пані Паяс, пані Токарик і пані Демко.

ВШАНУВАННЯ ЗАСЛУЖЕНИХ ЧЛЕНОК

В днях 5-6-го жовтня відбувся окружний з'їзд відділів СУК і ТУС.

На з'їзді були вшановані грамотами членки відділу Союзу Українок Канади.

Голова відділу пані Д. Панчук представляла членок, а провінційна голова В. Пушка вручила грамоти заслуженим членкам.

За 50 років праці в відділі грамоти отримали: п. Мойсюк, п. Сокол, п. Стефюк, п. Кучер і п. Микитюк. Пані Кучер і пані Микитюк по стану здоров'я не змогли бути присутніми.

За 25 років праці в відділі грамоти отримали: п. Д. Панчук, п. Сорочак, п. Паяс, п. Токарик і п. Демко.

Всім Вам бажаємо ще багато літ прожити, дорогі членки!

Доротея Панчук — голова відділу

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ

Річні Збори відділу відбулися, 12-го грудня, 1991 року в церковній залі при участі 23 членок.

Голова відділу Доротея Панчук відкрила збори молитвою: „Царю Небесний". Хвилиною мовчання вшанували покійних членок, які відійшли у вічність в минулому році.

Дальше слідував вибір предсідниці та секретарки для переведення цих річних Зборів. Одноголосно вибрано на предсідницю пані Д. Панчук, а на секретарку добр. Юлію Стеценко. Протокол з минулорічних зборів було прочитано і, після деяких узгіднень, прийнято одноголосно.

Потім слідували звіти інших членок управи відділу і після деяких запитів та пояснень також всі звіти були прийняті, а голова управи подякувала всім за дбайливу і старанну працю.

На протязі року відбулося дев'ять місячних

зборів та три засідання управи. На місячних зборах прочитувалось кореспонденцію та обіжники з Централі Союзу Українок Канади. Культурно-освітня референтка перечитувала деякі цікаві статті з органу С.У.К. „Промінь".

Уже традиційно відділ кожного року відбуває успішно „Осінній чай" із випродажем різнородного печева, як і Великодній базар з випродажем пасок, бабок, писанок і т. д.

Цього року приготовили і видали один поминальний обід та одну перекусу а також помагали з кожним громадським обідом чи якоюсь іншою імпрезою.

Минулого жовтня у Вернон відбувся окружний з'їзд С.У.К. і ТУС. Під час з'їзду були вшановані заслужені членки.

В основному відділ дбає за чистоту в Божім Храмі, відвідує хворих та новоприбулих до міста з поздоровленням, квітами та овочами, а підчас Великодніх свят з Свяченим.

Відділ жертвував на місцеву Церкву, „Промінь", музей у Саскатуні, місцевий госпіталь, на поборення рака, на слаборозвинених дітей та на фонди Бразилії і Чорнобиля. Виповнив свій податок до Централі С.У.К., а також вислав на організаційний фонд.

УПРАВА НА 1992 РІК: Почесна Голова — В. Кучер, Голова — Д. Панчук, 1-ша заступниця — Е. Ханасик, 2-га заступниця — М. Стефанюк, рекордова і кореспонденційна секретарка — добр. Ю. Стеценко, заступниця секретарки — Р. Григірчук, касієрка — М. Демко, заст. — І. Наконечна.

Контрольна Комісія: Анна Михалко, Емілія Ханасик, Марія Сокол.

КОМІТЕТИ: добродійний — М. Сокол, культ.-освіт. і „Промінь" — Н. Микитюк. Бібліотека і Музей: А. Мігалскі, Е. Ханасик. Мистецтво: А. Зозуля, М. Демко, А. Мігалскі, І. Наконечна. Комітет різноманітних справ: С. Князь, М. Сокол, Д. Панчук. Господині: П. Стефюк, Д. Токарик, М. Михалко, О. Артемович. Комітет купівлі: М. Демко, М. Сокол. Комітет телефону: Є. Паяс, В. Кучер.

Добр. Юлія Стеценко — секретарка

65-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ СУК ВІДДІЛУ ДОНЬКИ УКРАЇНИ
МОНТРЕАЛ, КВЕБЕК.

В дописі про 65-літній ювілей в ч. 7-8 за липень-серпень не було згадано, що магістер Уляна Головач-Амьот продеклямувала з великим почуттям і патосом вірш *Ляриси Мурович* „Жінка з України".

ЖІНКА З УКРАЇНИ
1891 — 1991

На голові заквітчана хустина,
Кожух смушевий обійма її стан,
Ось так і згадаю жінку з України,
Що перша попливла за океан.

З її очей уміли промовляти
І рідне сонце і небес блакить,
Судилося щастя в чужині шукати,
Бо у неволі, вдома — важко жить.

Дружина був із нею, ще й малята,
А прерія майбутній їхній рай.
Всім дітям треба мрії направляти
Туди за обрій — де коханий край.

Роки тверді і праця невсипуща
Мозолями в'їдалась на руках,
Та в книгу чести записала пуща
Цієї жінки піонерський змаг.

І всюди там, де із її спонуки
Плодами буйно вкрилась цілина,
Жнива зібрали діти та й унуки
В Канаді знані їхні імена.

Вони ж наново сіють у завзятті
Для юних і грядучих поколінь,
Щоб ці також — немов орли крилаті
Звертали лет у рідну далечінь.

У світлі, піонерські роковини,
Достиглий овоч струшуючи з віт,
Прославмо жінку, що із України
Взяла насіння у заморський світ!!!

ПРОВІНЦІЙНИЙ З'ЇЗД СУС БРИТІЙСЬКОЇ КОЛЮМБІЇ
КВЛОВНА, Б.К.

Провінційний з'їзд Союзу Українців Самостійників (ТУС, СУС, СУМК) відбудеться в днях 2-4-го жовтня 1992 р.

Програма з'їзду буде подана в „Українському Голосі".

Марія Вакалюк — голва

Василь Дзюбенко — секретар

Леся Українка

ВИШЕНЬКИ

Поблискують черешеньки
В листі зелененькім,
Черешеньки ваблять очі
Діточкам маленьким.

Дівчаточко й хлоп'яточко
Під деревцем скачуть,
Простягають рученята
Та мало не плачуть.

Раді б вишню з'їсти,
Та високо лізти,
Ой, раді б зірвати,
Та годі дістати!

— Ой вишеньки-черешеньки,
Червонії, спілі,
Чого ж бо ви так високо
Виросли на гіллі?

— Ой того ми так високо
Виросли на гіллі, —
Якби зросли низесенько,
Чи тож би доспіли?

Павло Грабовський

ДО ШКОЛИ

Ну, прокидайтеся, діти:
Ранок — до книжки пора!
Сонечко вспіло залити
Все посереду двора!
Швидше вдягайтесь до школи!
Кращі прогаєте дні, —
Пізно вертати, — ніколи
Їх не завернете, ні!

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

БЛ. П. ДОБРОДІЙКА МАРІЯ КИСІЛЮК

В десяту річницю упокоєння дорогої мами і бабуні добродійки **Марії Кисілюк,** яка упокоїлась 16-го червня 1982 року в м. Миссісаґа, Онт., даруємо $75.00 на журнал „Промінь" як нев'янучий вінок в її пам'ять.

дочка добр. Лідія Боднарчук,
дочка Галя Слюзар,
зять д-р Роман Слюзар,
син Анатолій, невістка Норма Кисілюк
і внуки.
Миссісаґа, Онт.

Відділ Союзу Українок Канади ім. Олени Пчілки в Йорктон, Саск., висилає $20.00 на пресовий фонд „Променя", як нев'янучий вінок у світлу пам'ять нашої членки бл. п. **Анни Клевчук** (упокоїлась 23-го травня 1992 р.).

Членки відділу моляться до Всевишнього Бога, щоби душа покійної вселилась між святими!

Параскевія Семенюк, референтка.
Йорктон, Саск.

В пам'ять моїх дорогих родичів **Дмитра і Марії Стефанишин** дарую $10.00 на журнал „Промінь".

Неллі Марчук.
Чиливек, Б.К.

БЛ. П. О. ВАСИЛЬ БОЙЧУК

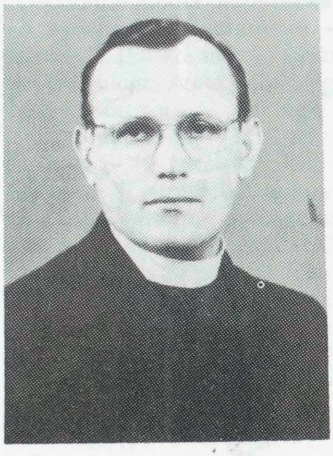

У другу річницю упокоєння світлої пам'яти **о. прот. Василя Бойчука,** який відійшов від нас у вічність 17-го серпня 1990 року в Едмонтоні, як нев'янучий вінок на його могилу складаємо пожертву на пресфонд „Променя" $50.00.

Нехай Господь Бог оселить душу спочилого в Царстві Своїм. А добра пам'ять про покійного слугу Божого о. Василя, хай живе вічно поміж нами!

дружина Ольга й діти:
Леся і Марта з чоловіком Джимом.

В пам'ять нашої довголітньої членки товариства ім. Доньки України в Тандер Бей, бл. п. **Йозефи Сурмай,** яка упокоїлась 15-го травня 1992 р., жертвуємо на журнал „Промінь" $25.00 як нев'янучий вінок.

Вічна їй пам'ять!

Мужеві покійної, який знаходиться в лікарні бажаємо скорого видужання!

Орися Яремчук,

В незабутню пам'ять моїх дорогих батьків **Анни і Михайла Погорецьких,** і мого дорогого мужа **Івана**, котрі упокоїлись 1972-1983 рр., дарую на журнал „Промінь" $25.00.

Вічна їм пам'ять!

Доротея Панчук.
Вернон, Б.К.

БЛ. П. ПЕТРО МАЄВСЬКИЙ

В одинадцяту річницю упокоєння мого дорогого мужа **Петра Маєвського,** який помер 13-го липня 1981 року, кладу нев'янучий вінок на його могилу.

Спи спокійно, дорогий муже, тату, і сни про твою рідну Україну, яку Ти так любив. Волею народу вона вже стала вільною і яку б Ти відвідав, коли б не відійшов від нас так рано.

Нехай канадська земля буде Тобі легкою, а пам'ять про Тебе буде між нами вічною. У Його світлу пам'ять складаю $35.00 на „Промінь".

вдова по Покійному
Зіна Маєвська з синами.

У світлу пам'ять нашої дорогої членки **Михайлини Ковальчук,** яка упокоїлась 21-го січня 1992 р., відділ ім. Лесі Українки в Давфин, Ман., дарує $10.00 на журнал „Промінь" замість квітів на могилу.

Покійна була активною членкою в організації і в церкві.

Засмученій родині висловлюємо найщиріші співчуття, а покійній — „Вічная пам'ять!".

М. Білоус
референтка „Променя"

У незабутню пам'ять мого дорогого мужа, батька і діда, бл. п. **Михайла Сакундяка,** який відійшов у вічність 28-го жовтня 1983 р., дарую $13.00 на пресовий фонд журналу „Промінь".

Вічна йому пам'ять!

дружина Анна з родиною
Саскатун, Саск.

БЛ. П. БОГДАН МЕЛЬНИЧУК

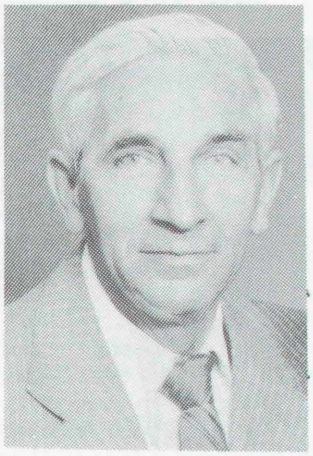

В п'яту річницю смерти нашого улюбленого і незабутнього мужа, батька і дідуся бл. п. **Богдана Мельничука ,** який несподівано відійшов від нас 17-го серпня 1987 р., складаємо як нев'янучий вінок на його могилу пожертву $50.00 на пресовий фонд журналу „Промінь".

Пам'ять про нього нехай завжди буде між нами!

дружина Наталка,
доньки: Даруся, Галя, Єлена, Іванна
і Наталка з родинами.
Едмонтон, Алта.

В шосту болючу річницю упокоєння дорогого мужа, батька, дідуня, бл. п. **Михайла Пережака,** який упокоївся 27-го березня 1986 р., в м. Брентфорд, Онт., дарую $25.00 на прес-фонд „Променя" як нев'янучий вінок в його світлу пам'ять.

Вічна йому пам'ять!

засмучена дружина Анастасія
з родиною.
Гамільтон, Онт.

У тринадцяту річницю смерти мого дорогого мужа, тата і дідуся, бл. п. **Йосифа Мица,** який відійшов у вічність 29-го липня 1979 р., жертвуємо $25.00 в його світлу пам'ять на журнал „Промінь".

Вічна йому пам'ять!

дружина Гелена Мица,
дочки Євгенія і Стефанія,
та внуки.
Торнгіл, Онт.

БЛ. П. СОФІЯ НОВАК
ВОТЕРФОРД, ОНТ.

В п'ятницю, 24-го квітня, рознеслася сумна вістка: упокоїлась Софія Новак на 88-му році свого трудолюбивого життя.

Софія народилася в с. Кобиловолаки, повіт Теребовля, в Україні, в родині Прокопа і Анни Бундзи. В 1923 р. приїхала до Канади (до Форт Френсис, Онт.).

В 1925 р. одружилася з Володимиром Новаком. Бог поблагословив їх чотирма дітьми: трьома синами — Франком, Стасем і Степаном, і донею Анною.

В 1938 р. подружжя переїхало до Вотерфорд, Онтаріо. Тут купили фарму, тяжко працювали, відразу записалися в члени церкви св. Покрови, а покійна записалася і до жіночого товариства.

Софія любила свою церкву, щиро працювала в товаристві, щиро жертвувала на церкву і українські установи (на відділ СУК ім. Лесі Українки, на інститут св. Володимира, на колеґію св. Андрея). Вона цікавилась новинами в Україні, читала „Український Голос", „Вісник" і „Промінь".

Похоронні відправи служив о. Планіда, спочатку в похоронному заведенні (Tomson Mot), а потім в церкві св. Покрови, куди було перенесено тіло покійної. Співав хор, членки відділу Союзу Українок Канади стояли з прапором і свічками.

Поминальний обід приготували членки жіночого товариства, господарем був Володимир Свиридович.

Співчуття висловили: отець Планіда, Володимир Свиридович, Мирослав Андрушко від громади св. Покрови, а Оля Андрушко від відділу ім. Лвсі Українки. Вона коротко розповіла про щиру працівницю і про її добрі діла (покійна була відзначена за її 40 літню працю почесною грамотою.

Син покійної Степан Новак сердечно подякував усім тим, що будь-чим допомогли родині в час тяжких переживань по втраті мами і бабусі. Покійна лишила $1000.00 на церкву св. Покрови, $500.00 на жіноче товариство, по $50.00 на „Український Голос", „Вісник" і „Промінь".

Покійна Софія Новак залишила в смутку: сина Франка і сина Стася з невістками в Вотерфорд, сина Степана з невісткою в Торонто, 8 внуків, 7 правнуків, кузинок в Форт Френсис.

В 1972 р. помер чоловік Софії, також покійна вже дочка Анна і внучка Линда.

Нашій заслуженій членці, покійній Софії Новак, нехай Господь дасть Царство Небесне!

Рузя Галик

БЛ. П. СТЕФАНІЯ ДУТЧАК

В шосту річницю упокоєння дорогої дружини, мами, бабуні і прабабуні **Стефанії Дутчак,** яка відійшла у вічність 13-го вересня 1986 р., дарую в її світлу пам'ять $30.00 на журнал „Промінь".

дочка Марія Дем'янів.
Едмонтон, Алта.

Відділ Союзу Українок ім. Лесі Українки в Віннінпезі дарує $50.00 на пресовий фонд „Променя" в пам'ять своїх заслужених членок — **Марії Лівицької** і добродійки **Софії Стратійчук.**

Вічна їм пам'ять!

Олена Ґерриті — голова
Галя Майба — фінансова секретарка

БЛ. П. СТЕФАНІЯ ГРИГОРЯК

ДАВНСВ'Ю, ОНТАРІО

У суботу 28-го березня 1992 р. несподівано відійшла на вічний спочинок Стефанія Григоряк.

Стефанія Григоряк (нар. Бучовська) народилася 5-го серпня 1907 р. в Україні, повіт Городенки, в селі Поточище.

До Канади прибула в 1925 р. до сестри Анни Бойко у Вест Форт Віль'ям, тут же жила старша сестра Каролька і брат Антін.

У 1927 р. Стефанія одружилася з Василем Григоряком. Бог благословив подружжя двома донями, Ганнусею і Любою. У 1933 році подружжя переїхало до Торонта, де й проживало до кінця своїх днів. 28-го травня 1977 р. Василь і Стефанія Григоряк відсвяткували 50-ліття подружнього життя.

Я, як одна з племінниць, хочу попрощати нашу дорогу тету від її сестри Анни, брата Дмитра і від родини в Тандер Бей, від родин в Міссіса'а, Бівертон і Лондон, Онт.

Тета Стефанія була активною в „Просвіті" в Форт Віль'ям: співала в хорі, танцювала, брала участь в драматичному гуртку.

В Торонті тета була членкою Народнього Дому, православної громади св. Володимира, членкою Союзу Українок Канади, членкою інституту св. Володимира і клюбу старших (Heritage Club) при інституті, була членкою товариства Взаємної Помочі. Вона скрізь щедро дарувала, включаючи і колеґію св. Андрея в Вінніпезі.

Тета була щирою людиною, вона щиро любила всіх нас.

Я зі своїм чоловіком жили в Давнсв'ю недалеко від тети, часто зустрічалися з нею. Тримали зв'язок і тоді, коли ми переїхали до Кенори, а потім до Тандер Бей. Вона завжди пам'ятала наші дні народження, наші ювілеї.

У глибокім смутку залишила тета донечок Ганнусю і Любу, зятів Славка і Теодосія, сім внуків, вісім правнуків, сестру Анну Бойко у Міссіса'а і брата Дмитра в Україні.

Раніше упокоїлись брати Антін і Никола, сестра Каролька і її чоловік Василь Григоряк.

Похоронні відправи почалися у вівторок 31-го березня в похоронному заведенні, а в середу тіло покійної було перенесено до катедри св. Володимира. Похоронні відправи служили: отець Б. Сенцьо, мітрат П. Бублик і мітрат Ф. Легенюк. Співав церковний хор під керівництвом дириґента Нестора Олійника.

Щирими словами промовив мітрат Ф. Легенюк панегірик. Велика кількість родини, парафіян і друзів зійшлися віддати останню шану покійній.

Поминальний обід відбувся в інституті св. Володимира. Господарем був внук Василь Балан. Прощальні слова були: від народнього дому — Марія Савка, від Союзу Українок Канади — Стефанія Олійник, від катедральної громади св. Володимира — голова громади Василь Самець, від інституту св. Володимира — Василь Кирилюк, від клюбу старших — Мейбел Яніцька, від родини з Тандер Бей — Оля Стручинська, Мартин Чепесюк — від приятелів, Тома Гутенюк — від односельчан, Борис Балан — від внуків.

На потреби інституту зібрали $5,085.00, на "Care Centre" поверх $3,000.00.

Пам'ять про Вас, тето, залишиться в серцях наших вічною! Прощайте, дорога тето, спіть спокійно!

Щирі співчуття родині Балан, Волошин, сестрі тети Анні Бойко, братові тети Дмитрові Бучовському.

Тлінні останки бл. п. Стефанії спочили на цвинтарі Норт Йорк в родинній гробниці.

Нехай канадська земля буде легкою нашій теті Стефанії!

Вічна пам'ять, дорога наша тето!

В пам'ять нашої тети Стефанії Григоряк муж і я даруємо $50.00 на журнал „Промінь", який тета любила читати і $50.00 на „Український Голос".

Племінниця Оля (Когут) Стручинська

ВИШИВКА

До журналу прислала Надія Боднар

I. Вишивка із східньої Галичини.

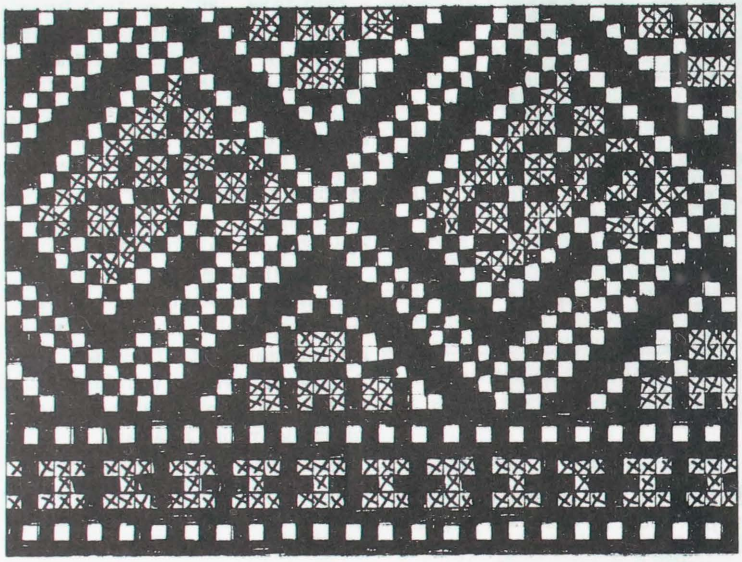

■ чорна DMC 310, **X** червона DMC 666 DMC 321

II. Вишивка, повіт Городенки.

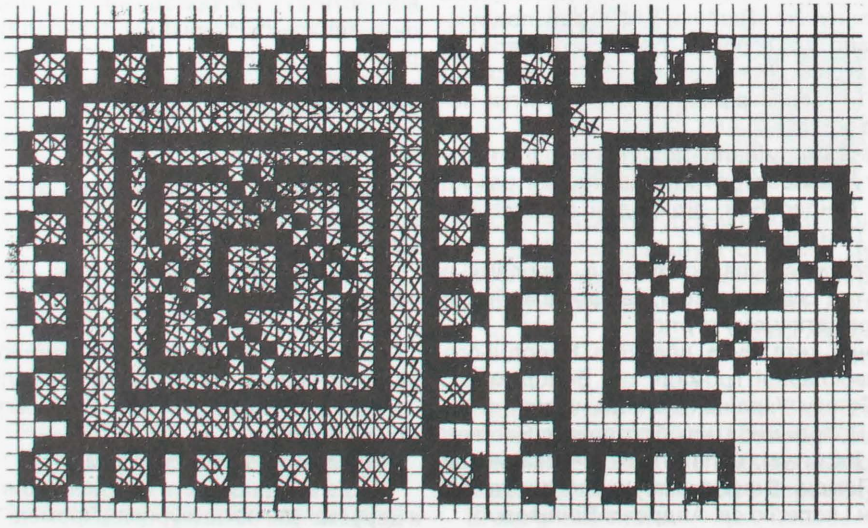

■ чорна DMC 310, **X** червона DMC 321

PROMIN PRESS FUND

Our sincere thanks to the following subscribers and friends who have sent in donations to the Promin Press Fund. Wherever possible, we have included donations made through Memorial contributions as well. Your continued support is truly appreciated.

Estate of the late Nellie Stratychuk, (Canora, Sask.) $200.00

U.W.A.C. Hanka Romanchych Branch, Saskatoon 175.00
Mr. Walter Senicki (Winnipeg) 100.00
Mrs. T. Sydorenko (Montreal) 100.00

Dobr. L. Bodnarchuk (Mississauga) 75.00
Mrs. Zenovia Zmiyiwsky (Thunder Bay) 75.00

Mrs. Luba Feduschak (Sherwood Park, Alta.) 50.00
Mrs. Natalka Melnychuk (Edmonton) 50.00
Mrs. Helen Raycheba (Toronto) 50.00
Mrs. N. Struchynski (Thunder Bay) 50.00
U.W.A.C. Lesia Ukrainka Branch, Winnipeg 50.00
U.W.A.C. Olha Kobylianska Branch, Sardis, B.C. 50.00
U.W.A.C. Waterford, Ont. 50.00

Mrs. M. Harbus (Saskatoon) 35.00
Mrs. Zina Mayewsky (Etobicoke) 35.00
Mrs. Stephanie Ortynski (Edmonton) 33.00
Mrs. Maria Dymianiw (Edmonton) 30.00
Mrs. M. Monastyrski (Winnipeg) 30.00

Mrs. W. Maradyn (Winnipeg) 25.00
(*donated to the Children of Chernobyl Fund in memory of Rev. Boychuk)
Mrs. Helen Metza (Thornhill, Ont.) 25.00
U.W.A.C. Daughters of Ukraine Branch, Thunder Bay 25.00
U.W.A.C. Kniahynia Olha Branch Vernon, B.C. 25.00

Mrs. A. Horbay (Roblin, Man.) 20.00
U.W.A.C. Kniahynia Olha Branch London, Ont. 19.50
Mrs. Mary Cholanchuk (Brandon) 16.00

Dobr. Elizabeth Kokorudz (Canora, Sask.) 13.00
Mrs. Anne Sakundiak (Saskatoon) 13.00
Mrs. N. Serhijczuk (Islington, Ont.) 13.00
Mrs. Stella Shulhan (Vancouver) 13.00
Mrs. Anna Stachiw (Thornhill, Ont.) 13.00

Mrs. J. Bohonos (Winnipeg) 10.00
Mrs. N. Marchuk (Sardis, B.C.) 10.00
Mrs. M. Murphy (Thunder Bay) 10.00

Mrs. Myroslava Spytkowsky (Beamsville, Ont.) 8.00
Mrs. Olga Lewycky (Saskatoon) 5.00
Mrs. Rose Boyko (Toronto) 3.00
Mr. & Mrs. P. Humeniuk (Penetang, Ont.) 3.00
Mrs. K. Kieselew (Agassiz, B.C.) 3.00
Mrs. Ann Lawryk (Burlington, Ont.) 3.00
Mrs. A. Romaniuk (Montreal) 3.00
Mrs. Luba K. Yankowich (Toronto) 3.00
Mrs. A. Zahorujko (Vancouver) 3.00

CORRECTION FROM JULY/AUGUST ISSUE

A donation in the amount of $100.00 was made by **Mrs. Rose Baran** of Thunder Bay. We mistakenly listed it as U.W.A.C. Daughters of Ukraine Branch of Thunder Bay.

The above is a list of donations received and processed by **August 10, 1992**. The next listing will include those processed by **September 14, 1992.**

LIBRARY OF ST JOHNS UKR ORTH D-7
WOMEN'S ASSC
10611-110 AVE
EDMONTON AB
T5H 1H7 1 Dec, 91

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

612-24TH STREET EAST, SASKATOON, SASK. S7K 0L1 (306) 244-1188

РЕЛІГІЙНІ — **ЦІНА**

СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, Прот. д-р І. Стус (FEAST DAYS OF THE ORTHODOX CHURCH) Bilingual 5.00

ІСТОРИЧНІ

ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ (м'ягка обкладинка) 1.00

ПІВСТОЛІТТЯ НА ГРОМАДСЬКІЙ НИВІ, Н. Когуська (**A HALF-CENTYRY OF SERVICE TO THE COMMUNITY**) Bilingual **20.00**

НАРИСИ З УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ — 3 томи, С. Стечишин, С. Яременко, В. Ревуцький, І. Кейван (**ESSAYS FROM THE UKRAINIAN CULTURE**) Bilingual **10.00**

UKRAINIAN CANADIANA (English only) 10.00

ЛІТЕРАТУРА

НА ПОШАНУ ЛЕСІ УКРАЇНКИ 5.00

МИСТЕЦТВО

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES (English only) 8.00

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES (Sheets) 3.00

UKRAINIAN WEAVING PATTERNS WITH INSTRUCTIONS by Doris Elizabeth Yanda 35.00

ПРОГРАМИ

НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ, ПІСНІ З НОТАМИ, слова Л. Українки 5.00

ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ НА 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Л. УКРАЇНКИ 10.00

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА

П'ЄСИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ 1.00

ЗБІРНИК ДЛЯ ДІТЕЙ, А. Данилович 5.00

РЕЛІГІЙНІ ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ, П. Пауш 1.00

ДУХОВНІ ПІСНІ 4.00

PROMOTIONAL SUPPLIES

ГРАМОТИ: 25-літ, Почесні, бланки грамот-можна висувати роки 1.75, 2.75, 3.00

SMOLOSKYPS 10.00

SPOONS WITH SMOLOSKYP 5.00

HASTI NOTES AND ENVELOPS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... Doz. 3.00

PLACE CARDS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... 50 cards 10.00

SERVIETTES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... 18 штук і Tax 2.75

POST CARDS: St. Volodymyr, St. Olha, St. Volodymyr and St. Olha ..... each 0.50

VIDEO CASETTE: V.C.R. 100th ANNIVERSARY UKRAINIAN WOMEN'S MOVEMENT Part I English only 20.00